

АТ "Укрпошта"

**Фінансова звітність відповідно до
Міжнародних стандартів
фінансової звітності
та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2018 року

Зміст

Звіт незалежного аудитора

Фінансова звітність відповідно до МСФЗ

Баланс (Звіт про фінансовий стан) (Форма № 1).....	1
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (Форма № 2).....	3
Звіт про рух грошових коштів (Форма № 3).....	5
Звіт про зміни капіталу (Форма № 4)	6

Примітки до фінансової звітності

1	АТ "Укрпошта"	7
2	Умови, в яких працює Компанія	7
3	Основні принципи облікової політики	8
4	Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики	17
5	Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій	19
6	Нові стандарти та інтерпретації, які ще не застосовуються	21
7	Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами	23
8	Інформація за сегментами	24
9	Основні засоби та незавершене будівництво	25
10	Товарно-матеріальні запаси	26
11	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, аванси видані та інша поточна дебіторська заборгованість.....	27
12	Грошові кошти та їх еквіваленти	29
13	Активи та зобов'язання на окупованих територіях	30
14	Акціонерний капітал.....	30
15	Позикові кошти	31
16	Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	33
17	Нарахування та інші зобов'язання	34
18	Доходи майбутніх періодів	34
19	Інші поточні зобов'язання	35
20	Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	35
21	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	36
22	Витрати на збут	37
23	Адміністративні витрати	37
24	Інші операційні витрати	37
25	Інші фінансові доходи.....	38
26	Фінансові витрати	38
27	Інші операційні доходи.....	38
28	Податок на прибуток.....	38
29	Умовні та інші зобов'язання	40
30	Управління фінансовими ризиками	41
31	Управління ризиком капіталу	43
32	Облікова політика, що застосовувалася до 1 січня 2018 року.....	44
33	Події після звітної дати	46

Звіт незалежного аудитора

Акціонерам та управлінському персоналу АТ «Укрпошта»

Звіт про аудит фінансової звітності

Наша умовно-позитивна думка

На нашу думку, за винятком впливу і потенційного впливу питань, описаних у розділі нашого звіту "Основа для умовно-позитивної думки", фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Акціонерного товариства "Укрпошта" (далі - "Компанія" або АТ «Укрпошта») станом на 31 грудня 2018 року та її фінансові результати і рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», щодо фінансової звітності.

Наш звіт аудитора відповідає нашому додатковому звіту Аудиторському комітету від 13 грудня 2019 року.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- баланс (звіт про фінансовий стан) (Форма № 1) станом на 31 грудня 2018 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) (Форма № 2) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом) (Форма № 3) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про зміни капіталу (Форма № 4) за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для умовно-позитивної думки

Викривлення та недостатні докази щодо вибірових джерел доходів та пов'язаних із ними зобов'язань

У нас не було можливості отримати достатні прийнятні аудиторські докази, і були виявлені викривлення щодо наступних джерел доходів від реалізації товарів, робіт, послуг та інших операційних доходів за 2018 і 2017 фінансові роки та балансової вартості наступних зобов'язань станом на 31 грудня 2018 року і 2017 року:

1. Надання поштових послуг у частині, розрахунки за якими здійснюються у спосіб, інший ніж прямі платежі на банківські рахунки Компанії, в сумі 418 338 тисяч гривень доходів від пересилання листів, 808 868 тисяч гривень доходів від доставки посилок, дрібних пакетів і 49 510 тисяч гривень доходів від надання інших поштових послуг (у 2017 році – загальна сума доходів від надання зазначених поштових послуг, що становить 1 819 956 тисяч гривень), як розкрито у Примітці 20. Відповідно, у нас не було можливості отримати достатні прийнятні аудиторські докази для підтвердження частини залишку невикористаних поштових марок у сумі 16 551 тисяча гривень станом на 31 грудня 2018 року (на 31 грудня 2017 року – 8 632 тисячі гривень), відображеної у балансі у складі доходів майбутніх періодів, як розкрито у Примітці 18.
2. 102 338 тисяч гривень, що становить частину доходів від приймання платежів за комунальні послуги, та 233 926 тисяч гривень доходів від пересилання поштових переказів (у 2017 році – загальна сума доходів від надання фінансових послуг, що становить 742 780 тисяч гривень), як розкрито у Примітці 20, та відповідні залишки отриманих платежів на користь третіх осіб у сумі 404 288 тисяч гривень станом на 31 грудня 2017 року і грошових переказів до видачі клієнтам у

сумі 329 281 тисяча гривень станом на 31 грудня 2018 року (на 31 грудня 2017 року – 270 904 тисячі гривень), відображених у балансі у складі інших поточних зобов'язань, як розкрито у Примітці 19. Крім того, у нас не було можливості отримати достатні прийнятні аудиторські докази для підтвердження частини прибутків за вирахуванням збитків від курсової різниці стосовно поштових грошових переказів, розкритих як доходи від інших фінансових послуг у Примітці 20 у сумі 127 225 тисяч гривень (у 2017 році - 69 291 тисяча гривень, розкритих у складі інших операційних доходів у Примітці 27). Класифікація цієї частини прибутків за вирахуванням збитків від курсової різниці за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, як доходу від реалізації товарів, робіт та послуг суперечить вимогам МСФЗ, оскільки прибутки за вирахуванням збитків від курсової різниці не є частиною виручки по договорах із покупцями. На нашу думку, відповідні прибутки за вирахуванням збитків від курсової різниці мають бути представлені у складі інших операційних доходів, а не у складі доходу від реалізації товарів, робіт та послуг.

3. Торгівля товарами та надання інших послуг у сумі 385 133 тисячі гривень (у 2017 році – 375 997 тисяч гривень), як розкрито у складі реалізації товарів та інших послуг у Примітці 20, та залишок заборгованості за продані товари у сумі 116 032 тисячі гривень (на 31 грудня 2017 року – 103 369 тисяч гривень), відображений у балансі станом на 31 грудня 2018 року у складі інших поточних зобов'язань, як розкрито у Примітці 19. Крім того, у нас не було можливості отримати достатні прийнятні аудиторські докази для підтвердження доходу від надання інших послуг у сумі 184 326 тисяч гривень за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року, як розкрито у складі реалізації товарів та інших послуг у Примітці 20.
4. Частина сум, включених до складу оформлення за передплатою та доставка періодичних друкованих видань у частині оформлення за передплатою, що становить 118 484 тисячі гривень (у 2017 році – 73 081 тисяча гривень), як розкрито у Примітці 20.

Відповідно, з огляду на недостатність даних бухгалтерського обліку та відсутність певної первинної документації, у нас не було можливості визначити необхідність коригувань доходу від реалізації товарів, робіт та послуг у сумі 2 243 822 тисячі гривень та відповідних залишків інших поточних зобов'язань і доходів майбутніх періодів у сумі 461 864 тисячі гривень. Наша аудиторська думка щодо фінансової звітності за 2017 рік також була умовно-позитивною щодо цих питань. Крім того, як описано вище, суми, що відносяться до прибутків за вирахуванням збитків від курсової різниці у розмірі 127 225 тисяч гривень, некоректно класифіковані як дохід від інших фінансових послуг у році, що закінчився 31 грудня 2018 року.

Активи, розташовані на окупованих територіях, та пов'язані з ними зобов'язання

Події у Криму та на сході України у 2014 році призвели до незаконного захоплення активів та операцій регіональних дирекцій і поштових відділень (див. Примітку 13). Активи на окупованих територіях були обліковані як повністю знецінені з 31 грудня 2016 року.

Крім того, зобов'язання в сумі 111 834 тисячі гривень, що виникли в результаті операцій Компанії у Криму чи на сході України, були відображені станом на 31 грудня 2016 року у складі поточних зобов'язань на окупованих територіях на основі останньої наявної сукупної інформації, яка залишилася в розпорядженні Компанії з тих територій.

З огляду на відсутність деталізованої інформації про ці залишки та призначення нас аудиторами значно пізніше після подій у Криму та на сході України, у нас не було можливості отримати достатні та прийнятні аудиторські докази про балансову вартість відповідних зобов'язань у сумі 111 834 тисячі гривень станом на 31 грудня 2016 року. Відповідно, у нас не було можливості визначити потенційну необхідність коригувань щодо суми списання таких зобов'язань у розмірі 111 834 тисячі гривень у 2017 році, розкритої у складі інших операційних доходів у Примітці 27. Наша аудиторська думка щодо фінансової звітності за 2017 рік була умовно-позитивною у цьому зв'язку. Щодо цього питання, наша думка щодо фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, також є умовно-позитивною виключно з огляду на потенційний вплив цього питання на порівняльність сум поточного періоду з порівняльними даними.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі нашого звіту "Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності".

Ми вважаємо, що ми отримали достатні та прийнятні аудиторські докази, які формують основу для висловлення нашої умовно-позитивної думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 Статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Наш підхід до аудиту

Короткий огляд

Суттєвість	67 915 тисяч гривень
Ключові питання аудиту	Отримання аудиторських доказів стосовно доходів та витрат, пов'язаних із міжнародним поштовим обміном Дохід від реалізації товарів, робіт та послуг

У процесі планування аудиту ми визначили суттєвість та оцінили ризики суттєвого викривлення фінансової звітності. Зокрема, ми проаналізували, в яких областях управлінський персонал сформував суб'єктивні судження, наприклад, щодо суттєвих бухгалтерських оцінок, що включало застосування припущень і розгляд майбутніх подій, з якими внаслідок їх характеру пов'язана невизначеність. Як і в усіх наших аудитах, ми також розглянули ризик обходу механізмів внутрішнього контролю управлінським персоналом, у тому числі, серед іншого, оцінку наявності ознак необ'єктивності управлінського персоналу, яка створює ризик суттєвого викривлення внаслідок шахрайства.

Ми визначили обсяг аудиту таким чином, щоб ми мали змогу виконати роботу у достатньому обсязі для отримання підстав для висловлення нашої думки про фінансову звітність у цілому з урахуванням структури Компанії, облікових процесів та механізмів контролю, які використовує Компанія, а також з урахуванням специфіки галузі, в якій Компанія здійснює свою діяльність.

Суттєвість

Визначення обсягу нашого аудиту зазнало впливу застосування нами суттєвості. Аудит призначений для отримання достатньої впевненості у тому, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки. Вони вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виходячи з нашого професійного судження, ми встановили певні кількісні порогові значення для суттєвості, у тому числі для суттєвості на рівні фінансової звітності в цілому, як показано нижче у таблиці. За допомогою цих значень і з урахуванням якісних факторів ми визначили обсяг нашого аудиту, а також характер, строки проведення та обсяг наших аудиторських процедур і оцінили вплив викривлень, за їх наявності (взятих окремо та в сукупності), на фінансову звітність у цілому.

Суттєвість на рівні Компанії в цілому	67 915 тисяч гривень
Як ми її визначили	1% від загальної суми доходу
Обґрунтування застосованого рівня суттєвості	Ми прийняли рішення використати в якості базового показника для визначення рівня суттєвості дохід, оскільки він найбільш коректно відображає результати діяльності Компанії. АТ «Укрпошта» є підприємством державної форми власності, окремі послуги якого є предметом регулювання, і відіграє особливу соціальну роль у суспільстві, включаючи доставку пенсій та збереження присутності у найвіддаленіших і малонаселених зонах, отже, його мета не передбачає максимізацію прибутків або доходів акціонерам. Ми застосували цей базовий показник за результатами нашого аналізу спільних інформаційних потреб користувачів фінансової звітності. Ми обрали рівень суттєвості 1% від загальної суми доходу, яка, виходячи з нашого професійного судження, знаходиться у діапазоні прийнятних кількісних значень порогу суттєвості.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань. Ми визначили питання, які описані нижче, ключовими питаннями аудиту, про які слід повідомити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту	Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту
Отримання аудиторських доказів стосовно доходів та витрат, пов'язаних із міжнародним поштовим обміном (Примітки 20 та 21)	Компанія здійснює детальний розрахунок на основі облікованих обсягів та тарифів ВПК. У подальшому Компанія спершу узгоджує інформацію про обсяги, а надалі суму доходів та витрат у рахунках за рік, квартал чи місяць, що виставляються окремим країнам та надходять від них. Ми застосували різні підходи до тестування доходів і витрат від ВПК залежно від стадії узгодження рахунків. Щодо операцій з поштовими операторами інших країн, по яких на момент проведення аудиторських процедур отримано узгоджені рахунки із сумами доходів і витрат, ми тестували доходи і витрати шляхом вибіркової звірки сум із відповідними рахунками. Щодо операцій з поштовими операторами інших країн, по яких на момент проведення аудиторських процедур отримано узгоджені рахунки лише з обсягами пересилань, ми тестували доходи і витрати шляхом вибіркової звірки обсягів із відповідними рахунками та перерахунку отриманих доходів і понесених витрат із

розрахунки при нарахуванні доходів на основі інформації про обсяги, наданої підрозділом обробки кореспонденції Компанії, та тарифу ВПК. У попередніх періодах Компанія здійснила суттєве коригування доходів та витрат, пов'язаних із міжнародним поштовим обміном, за результатами нашого аудиту.

Ми зосередили свою увагу на цій області, оскільки дохід - це значний ризик, і в цій конкретній ситуації суми доходів та витрат визначені на основі розрахунків із високим ступенем складності внаслідок великої кількості операцій, які часто проводяться з кожним окремим іноземним поштовим оператором. У 2018 році доходи та витрати, пов'язані з ВПК, становили 692 434 тисячі гривень і 491 694 тисячі гривень, відповідно.

використанням узгоджених даних про обсяг міжнародних пересилань і тарифів за даними ВПК.

У ході проведення цієї процедури по суті ми виявили розбіжності у сумах доходів за окремими країнами і в подальшому встановили, що початково відображене нарахування доходу було значно переглянуте, що знайшло відображення у рахунках, відправлених Компанією на узгодження іноземним поштовим операторам. Це призвело до перегляду визнаних сум доходів та витрат у бік зменшення.

Окрім цього, ми протестували таблицю руху дебіторської та кредиторської заборгованості з окремими країнами на вибірковій основі. При проведенні цього тесту нараховані доходи звірялися з сумою, зазначеною у рахунку відповідній країні, а отримані/сплачені грошові кошти узгоджувалися з банківськими виписками.

Додатково ми протестували вибірку подальших платежів, сформовану із загальної сукупності платежів за рік, які стосуються оплати рахунків за 2018 рік. Також ми перерахували курсові різниці, що виникли у зв'язку з залишками дебіторської та кредиторської заборгованості за операціями з поштовими операторами інших країн, що призвело до рекласифікації доходів у звіті про фінансові результати.

За результатами нашої роботи ми дійшли висновку, що переглянуті нараховані Компанією доходи та витрати, пов'язані з ВПК, підтверджуються наявними доказами.

Дохід від реалізації товарів, робіт та послуг (Примітка 20)

Отримання аудиторських доказів стосовно доходів від міжнародного поштового обміну у сумі 692 434 тисячі гривень описане вище як ключове питання аудиту.

З огляду на обмеження, притаманні нашому аудиту доходів Компанії від фізичних осіб, що характеризуються численними транзакціями на дрібні суми, оплата яких негайно здійснюється готівкою, у нас не було можливості отримати достатні та прийнятні аудиторські докази щодо частини доходу від реалізації товарів, робіт та послуг у сумі 2 243 822 тисячі гривень, як описано вище у розділі нашого аудиторського звіту «Основа для умовно-позитивної думки».

Це ключове питання аудиту стосується решти доходу від реалізації товарів, робіт та послуг, не описаних у розділі нашого звіту "Основа для умовно-позитивної думки". Цей дохід переважно стосується транзакцій з юридичними особами, які оплачуються за рахунок прямих платежів на банківські

Ми планували свою аудиторську стратегію відповідним чином, і для одного й того ж виду доходів, що отримується в готівковій формі та через банківські рахунки, ми планували різні аудиторські підходи та процедури. Для доходів, що виникають у готівковій формі, ми застосовували комбінацію тестів контролів та процедур по суті, в той час як для доходів, що отримані за рахунок прямих платежів на банківські рахунки, – переважно аудиторські процедури по суті, у тому числі наступне:

- Отримання розуміння бізнес-процесів, систем внутрішнього контролю та притаманного документообігу за результатами обговорень з управлінським персоналом Компанії та аналізу політик і внутрішніх положень;
- Аналіз бухгалтерських проводок по визнанню доходів у обліку та відповідний розподіл по аналітичних рахунках на ті, що отримані в готівковій формі, та ті, що отримані за рахунок прямих платежів на банківські рахунки;
- Проведення звірки між сумою отриманої оплати за товари та послуги та сумою доходів від

рахунки (“безготівкові доходи”), та обліковуються раз на місяць, що підтверджується відповідними актами звірки з контрагентами. Крім того, у нас не виникло обмежень при проведенні аудиторських процедур щодо частини доходів від приймання платежів за комунальні послуги у готівковій формі після того, як було впроваджено нову систему бухгалтерського обліку в 2018 році.

Зважаючи на суттєвість доходів у цілому для Компанії, планування коректної аудиторської стратегії щодо доходів, включаючи їх розподіл на ті, що отримані в готівковій формі, та ті, що отримані за рахунок прямих платежів на банківські рахунки, є ключовим питанням аудиту.

реалізації товарів, робіт, послуг за 2018 рік, що включає готівкові та безготівкові розрахунки;

- Аналітичні процедури для підтвердження доходу від пересилання листів;
- Процедури по суті щодо залишку невикористаних поштових марок, включаючи їх розподіл на готівкову та безготівкову частину, та аналіз середнього строку використання поштових марок на основі результатів соціологічного опитування, проведеного зовнішньою компанією;
- Тестування контролів та процедури по суті по готівкових видах доходів;
- Процедури по суті щодо видів доходів, отриманих за рахунок прямих платежів на банківські рахунки.

Повідомлення про іншу інформацію, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління, який є складовою річної інформації емітента цінних паперів у визначенні Закону «Про цінні папери та фондовий ринок» (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), що, як очікується, буде допрацьовано управлінським персоналом після випуску фінансової звітності та буде надано нам після дати цього звіту аудитора. Відповідно до вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», ми зобов'язані надавати зауваження щодо будь-яких помилок чи розбіжностей між звітом про управління та фінансовою звітністю. Оскільки ми не отримали звіт про управління до дати нашого аудиторського звіту, ми не маємо можливості надати зауваження щодо таких помилок чи розбіжностей.

Наша умовно-позитивна думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище іншою інформацією після того, як вона стане наявною, та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

Якщо при ознайомленні зі звітом про управління та річною інформацією емітента цінних паперів, що, як очікується, будуть допрацьовані управлінським персоналом після випуску фінансової звітності, ми дійдемо висновку, що в них міститься суттєве викривлення, ми зобов'язані довести це до відома Наглядової ради.

Відповідальність управлінського персоналу та осіб, відповідальних за корпоративне управління, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При підготовці фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію,

припинити її діяльність або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом підготовки фінансової звітності Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення при їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності, а на основі отриманих аудиторських доказів – висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому звіті аудитора до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого аудиторського звіту. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з особами, відповідальними за корпоративне управління, повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо особам, відповідальним за корпоративне управління, заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і якщо потрібно – про відповідні вжиті заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили осіб, відповідальних за корпоративне управління, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому звіті аудитора, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не

повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

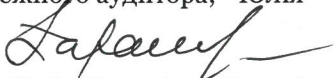
Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Призначення аудитора

Ми були вперше призначені аудиторами Компанії 28 листопада 2016 року для проведення аудиту фінансової звітності за 2016 рік. 17 січня 2018 року управлінський персонал знову призначив нас для проведення аудиту фінансової звітності за 2017-2019 фінансові роки. Наразі наш загальний період безперервного призначення аудиторами складає 3 роки.

Ключовий партнер з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, - Юлія Вікторівна Параніч.

ТОВ АФ «ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)»
Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності
0152

Юлія Вікторівна Параніч
Номер реєстрації у
Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської
діяльності 101809

м. Київ, Україна

16 грудня 2019 року

АТ "Укрпошта"
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство: **АТ "Укрпошта"**
Територія: **Україна, м. Київ, Шевченківський р-н**
Організаційно-правова форма господарювання: **Державна акціонерна компанія (товариство)**
Вид економічної діяльності: **Діяльність національної пошти**
Середня кількість працівників: **70 129**
Адреса, телефон: **вул. Хрещатик 22, Київ**
Одиниця виміру: тис. грн., без десяткового знаку
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за Міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

		Форма № 1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Прим.	Код рядка	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2018 р.
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	35 965	28 402
первісна вартість		1001	122 831	119 063
амортизація		1002	(86 866)	(90 661)
Незавершені капітальні інвестиції	9	1005	302 426	85 738
Основні засоби	9	1010	3 160 356	3 424 096
первісна вартість		1011	4 401 533	4 946 099
знос		1012	(1 241 177)	(1 522 003)
Інвестиційна нерухомість		1015	13 435	14 937
первісна вартість		1016	13 435	14 937
знос		1017	-	-
Інші фінансові інвестиції		1035	12 399	13 372
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	522	455
Відстрочені податкові активи		1045	-	-
Усього за розділом I		1095	3 525 103	3 567 000
II. Оборотні активи				
Запаси	10	1100	235 736	235 837
виробничі запаси		1101	136 213	159 774
незавершене виробництво		1102	-	1 081
готова продукція		1103	7 724	7 064
товари		1104	91 799	67 918
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	11	1125	834 658	158 358
первісна вартість		1125,1	848 177	183 982
резерв під знецінення		1125,2	(13 519)	(25 624)
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	11	1130	24 900	22 402
з бюджетом	11	1135	15 791	25 794
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
з нарахованих доходів	11	1140	3 732	5 453
Інша поточна дебіторська заборгованість	11	1155	95 681	138 635
первісна вартість		1155,1	100 915	151 564
резерв під знецінення		1155,2	(5 234)	(12 929)
Грошові кошти та їх еквіваленти	12	1165	2 982 647	1 846 931
Готівка		1166	374 635	169 106
Поточні рахунки у банку		1167	2 608 012	1 677 825
Інші оборотні активи		1190	18 947	28 444
Усього за розділом II		1195	4 212 092	2 461 854
Баланс		1300	7 737 195	6 028 854

Баланс (Звіт про фінансовий стан) (продовження)

Форма № 1			Код за ДКУД	1801001
Пасив	Прим.	Код рядка	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2018 р.
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	14	1400	6 518 597	6 518 597
Ефект переоцінки при корпоратизації	14	1416	(5 254 038)	(5 254 038)
Нерозподілений прибуток		1420	1 534 200	1 003 366
Усього за розділом I		1495	2 798 759	2 267 925
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	28	1500	235 400	114 263
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	15	1515	27 250	72 328
Усього за розділом II		1595	262 650	186 591
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	15	1600	323 878	112 627
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	15	1610	38 189	65 993
товари, роботи, послуги	16	1615	496 625	541 590
розрахунками з бюджетом		1620	57 289	94 929
у тому числі з податку на прибуток		1621	35	14 329
розрахунками зі страхування		1625	38 906	36 285
розрахунками з оплати праці		1630	137 355	154 033
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	26 626	106 818
Нарахування та інші забезпечення	17	1660	222 557	330 188
Доходи майбутніх періодів	18	1665	286 714	364 277
Інші поточні зобов'язання	19	1690	3 047 647	1 767 598
Усього за розділом III		1695	4 675 786	3 574 338
БАЛАНС		1900	7 737 195	6 028 854

Затверджено до випуску та підписано 16 грудня 2019 року.

І. Смілянський
 Генеральний директор

М. Палій
 Заступник генерального
 директора з фінансових
 питань

Н. Сердюк
 Головний бухгалтер

Підприємство: АТ "Укрпошта"

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2018 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2018 рік	За попередній період попереднього року (після зміни презентації – див. Прим. 3)
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	20	2000	6 791 536	5 405 784
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	21	2050	(6 364 050)	(4 917 253)
Валовий:				
Прибуток		2090	427 486	488 531
Збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи	27	2120	43 292	271 324
Адміністративні витрати	23	2130	(817 456)	(707 764)
Витрати на збут	22	2150	(180 418)	(161 751)
Інші операційні витрати	24	2180	(130 672)	(96 231)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток		2190	-	-
Збиток		2195	(657 768)	(205 891)
Інші фінансові доходи	25	2220	154 474	35 170
Інші доходи		2240	1 309	8 097
Фінансові витрати	26	2250	(107 204)	(34 802)
Інші витрати		2270	(17 805)	(22 014)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	-	-
Збиток		2295	(626 994)	(219 440)
(Витрати) дохід з податку на прибуток	28	2300	119 213	41 960
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток		2350	-	-
Збиток		2355	(507 781)	(177 480)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2018 рік	За попередній період попереднього року 2017 рік
1		2	3	4
Переоцінка необоротних активів		2400	-	-
Інший сукупний дохід		2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	(507 781)	(177 480)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік
(продовження)

Форма № 2

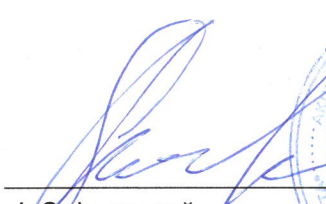
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2018 рік	За попередній період попереднього року 2017 рік (після зміни презентації – див. Прим. 3)
1		2	3	4
Матеріальні витрати		2500	616 404	526 688
Витрати на оплату праці		2505	4 282 103	3 350 848
Відрахування на соціальні заходи		2510	1 019 201	808 216
Знос/амортизація та знецінення		2515	291 710	210 357
Інші операційні витрати		2520	1 171 151	899 765
Собівартість реалізованих товарів		2530	112 027	87 125
Разом		2550	7 492 596	5 882 999

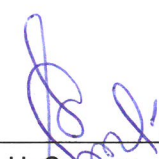
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2018 рік	За попередній період попереднього року 2017 рік
1		2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	-	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

Затверджено до випуску та підписано 16 грудня 2019 року.

І. Смілянський
Генеральний директор

М. Палій
Заступник генерального
директора з фінансових
питань

Н. Сердюк
Головний бухгалтер

Підприємство: АТ "Укрпошта"
Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 2018 рік

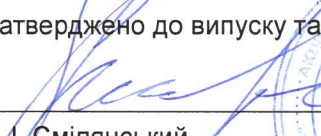
Форма №3

Код за ДКУД 1801004

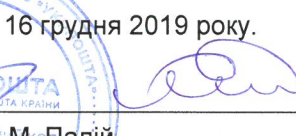
Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1		2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Збиток до оподаткування		3500	(626 994)	(219 440)
Коригування на:				
Знос, амортизацію та знецінення необоротних активів		3505	291 710	210 357
Збільшення забезпечень		3510	185 194	136 753
Прибуток від нереалізованих курсових різниць		3515	(11 603)	(116 918)
Прибуток від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій		3520	(3 475)	-
Припинення визнання зобов'язань на окупованих територіях та в Криму		3527	-	(111 846)
Фінансові витрати	26	3540	107 204	34 802
Фінансові доходи	25	3524	(154 474)	(35 170)
(Збільшення) зменшення оборотних активів		3550	614 522	(155 214)
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань		3560	(1 117 489)	1 955 852
Рух коштів у результаті операційної діяльності		3570	(715 405)	1 699 176
Сплачений податок на прибуток		3580	-	(10 046)
Проценти сплачені		3585	(25 874)	(5 963)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		3195	(741 279)	1 683 167
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Проценти отримані		3215	38 589	35 170
Витрачання на придбання: основних засобів та нематеріальних активів		3260	(198 198)	(300 870)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		3295	(159 609)	(265 700)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Облігації випущені		3305	104 308	4 700
Дивіденди сплачені		3355	-	-
Погашення зобов'язань за договорами фінансової оренди		3365	(64 858)	-
Погашення кредитів		3390	(285 881)	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		3395	(246 431)	4 700
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		3400	(1 147 319)	1 422 167
Залишок грошових коштів та їх еквівалентів на початок року		3405	2 982 647	1 559 413
Вплив змін курсів обміну		3410	11 603	1 067
Залишок грошових коштів та їх еквівалентів на кінець року	12	3415	1 846 931	2 982 647

Протягом 2018 року негрошова інвестиційна і фінансова діяльність представлена придбанням транспортних засобів на умовах фінансової оренди в сумі 137 914 тисяч гривень (у 2017 році – 68 010 тисяч гривень).

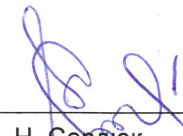
Затверджено до випуску та підписано 16 грудня 2019 року.

 І. Смілянський

Генеральний директор

 М. Палій

Заступник генерального
 директора з фінансових
 питань

 Н. Сердюк

Головний бухгалтер

АТ "Укрпошта"
Звіт про зміни капіталу
за 2018 рік

Форма № 4

Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Ефект переоцінки при корпоратизації	Нерозподілений прибуток	Разом
1	2	3	4	5	6
Залишок на початок року	4000	6 518 597	(5 254 038)	1 534 200	2 798 759
Зміна облікової політики (1)	4005	-	-	(8 760)	(8 760)
Виправлення помилок	4010	-	-	(14 293)	(14 293)
Скоригований залишок на початок року	4095	6 518 597	(5 254 038)	1 511 147	2 775 706
Чистий збиток за звітний період	4100	-	-	(507 781)	(507 781)
Разом змін у капіталі	4295	-	-	(507 781)	(507 781)
Залишок на кінець року	4300	6 518 597	(5 254 038)	1 003 366	2 267 925

(1) Докладну інформацію про запровадження МСФЗ 9 розкрито у Примітці 5.

Звіт про зміни капіталу
за 2017 рік

Форма № 4

Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Ефект корпоратизації	Нерозподілений прибуток	Разом
1	2	3	4	5	6
Залишок на початок року	4000	1 264 559	-	1 711 680	2 976 239
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	1 264 559	-	1 711 680	2 976 239
Чистий збиток за звітний період	4100	-	-	(177 480)	(177 480)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-
Реорганізація компанії:	4240	5 254 038	(5 254 038)	-	-
Розподіл капіталу		-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	5 254 038	(5 254 038)	(177 480)	(177 480)
Залишок на кінець року	4300	6 518 597	(5 254 038)	1 534 200	2 798 759

Затверджено до випуску та підписано 16 грудня 2019 року.

І. Смілянський
 Генеральний директор

М. Палій
 Заступник генерального
 директора з фінансових
 питань

Н. Сердюк
 Головний бухгалтер

1 АТ "Укрпошта"

Акціонерне Товариство "Укрпошта" (далі – АТ "Укрпошта" або "Компанія") – це підприємство, 100% акцій якого належать державі Україна, та належить до сфери управління Міністерства інфраструктури України. Компанію було утворено у 1947 році в епоху Радянського Союзу. Компанія була реорганізована в Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» (далі - "УДППЗ "Укрпошта") у 1994 році. У лютому 2016 року Уряд України прийняв рішення про реорганізацію УДППЗ «Укрпошта» в АТ. У березні 2017 року Укрпошту було зареєстровано у формі ПАТ відповідно до законодавства України. Акції Компанії не мають лістингу на міжнародних та національних фондових біржах. У грудні 2018 року тип публічного акціонерного товариства змінено з публічного на приватне та Компанія перейменована в Акціонерне Товариство «Укрпошта».

Основним видом діяльності Компанії є надання універсальних послуг поштового зв'язку та інших пов'язаних послуг населенню, державним організаціям та комерційним підприємствам, а саме:

- послуги поштового зв'язку (пересилання листів, посилок та листівок на території України та за кордон);
- виплати та доставки пенсій та інших соціальних виплат громадянам;
- фінансові послуги (приймання платежів за комунальні послуги; пересилання поштових переказів у межах України та міжнародних поштових переказів);
- розповсюдження періодичних друкованих видань (оформлення за передплатою і доставка періодичних друкованих видань); та
- торгівля товарами (у тому числі, коли Компанія діє у ролі комерційного посередника і реалізує продукцію, яка належить іншим сторонам) та інші послуги.

Засновником та одноосібним акціонером АТ «Укрпошта» є держава Україна в особі Міністерства інфраструктури України. Управління державними корпоративними правами щодо Компанії здійснює Міністерство інфраструктури України.

Наглядова рада Компанії - це колегіальний орган, який захищає права акціонера, а також здійснює нагляд та регулювання діяльності Компанії. Членів Наглядової ради у складі 7 осіб, у тому числі 5 незалежних членів, обирають загальні збори на строк до 3 років.

Нижче подано склад Наглядової ради станом на 31 грудня 2018 року:

Посада	ПІБ
Голова Наглядової ради	Бенуа Плєска
Заступник Голови Наглядової ради, Голова Комітету з цифрової трансформації, представник держави	Олександр Озеран
Член Наглядової ради, Голова Комітету з питань аудиту та Комітету з фінансових послуг	Якуб Карновські
Член Наглядової ради, Голова Комітету з питань призначень та визначення винагороди посадовим особам товариства	Оксана Волчко
Член Наглядової ради, Голова Комітету з поштової логістики та посилок	Йона Салювеер
Член Наглядової ради	Томі Дженсен
Член Наглядової ради, представник держави	Юрій Тустановський

25 вересня 2019 року наказом Міністерства інфраструктури України було призупинено повноваження представників держави у Наглядовій раді пана Олександра Озерана та пана Юрія Тустановського. На дату затвердження цієї фінансової звітності до випуску триває процес обрання на посаду представників держави.

Генеральний директор здійснює управління поточною діяльністю Компанії.

Компанія є учасником Всесвітнього поштового союзу з 1947 року і здійснює поштові операції з понад 100 національними поштовими операторами інших країн.

Компанія має 10 475 поштових відділень в Україні станом на 31 грудня 2018 року, середня кількість працівників за 2018 рік становить 70 149 працівників.

Юридична адреса та основне місце ведення діяльності Компанії: вул. Хрещатик 22, Київ, 01001, Україна.

2 Умови, в яких працює Компанія

Економіка України демонструє ознаки стабілізації після тривалого періоду політичної та економічної напруженості. У 2018 році темп інфляції в Україні у річному обчисленні уповільнився до 9,8% (порівняно з 13,7% у 2017 році), а ВВП показав подальше зростання на 3,3% (після зростання на 2% у 2017 році).

2 Умови, в яких працює Компанія (продовження)

Національний банк України (НБУ) продовжив реалізацію політики таргетування інфляції і поступово підвищував свою основну облікову ставку з 16% у січні 2018 року до 18% у вересні 2018 року. Такий підхід дозволив стримувати інфляцію на рівні нижче 10%, хоча вартість внутрішнього фінансування значно зросла. НБУ дотримувався політики плаваючого валютного курсу гривні, який станом на кінець 2018 року становив 27,69 гривні за 1 долар США порівняно з 28,07 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2017 року. Серед головних факторів зміцнення гривні - успішне розблокування фінансування за програмою МВФ, стабільні доходи агроекспортерів, обмежена гривнева ліквідність та збільшення грошових переказів у країну від трудових мігрантів. Починаючи з квітня 2019 року, НБУ розпочав цикл пом'якшення монетарної політики та поступового зниження облікової ставки (остання зміна – зниження до 15,5% з 25 жовтня 2019 року), що обґрунтовано стійкою тенденцією уповільнення інфляції.

У грудні 2018 року Рада МВФ ухвалила 14-місячну програму кредитування для України Stand-by (SBA) у загальній сумі 3,9 мільярда доларів США. У грудні 2018 року Україна вже отримала від МВФ та ЄС 2 мільярда доларів США, а також кредитні гарантії від Світового банку на суму 750 мільйонів доларів США. Затвердження програми МВФ істотно підвищує здатність України виконати її валютні зобов'язання у 2019 році, що зрештою сприяло фінансовій та макроекономічній стабільності в країні. У грудні 2019 року було погоджено нову 3-річну програму співпраці з Україною (Staff-Level Agreement) за програмою розширеного фінансування МВФ у сумі 4 мільярда СПЗ (близько 5,5 мільярда доларів США). Ця програма співпраці підлягає затвердженню керівництвом та Виконавчою радою МВФ.

У 2019-2020 роках Україна зобов'язана погасити значну суму державного боргу, що вимагатиме мобілізації суттєвого внутрішнього і зовнішнього фінансування у дедалі складніших умовах кредитування країн, економіка яких розвивається.

Події, що призвели до анексії Криму Російською Федерацією у лютому 2014 року, та конфлікт на сході України, що розпочався навесні 2014 року, залишаються нерегульованими. Див. Примітку **Error! Reference source not found.**, в якій описаний вплив цього конфлікту на Компанію. Відносини між Україною та Російською Федерацією залишаються напруженими.

У березні-квітні 2019 року в Україні відбулися вибори президента, а в липні 2019 року – дострокові парламентські вибори. У контексті подвійних виборів ступінь непевності, у тому числі щодо майбутнього напрямку реформ, у 2019 та 2020 роках залишається вкрай високим. Незважаючи на певні покращення у 2018 році, остаточний результат політичної та економічної ситуації в Україні та її наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший суттєвий вплив на економіку України та бізнес Компанії.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості. Нижче наведено основні принципи облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності.

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Компанії її керівництво застосовувало власні професійні судження. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності, описані у Примітці 4.

Ця фінансова звітність подана у національній валюті України (гривні), і всі суми наведені з округленням до тисяч.

Перегляд раніше випущеної фінансової звітності за 2018 рік. Після випуску фінансової звітності за МСФЗ за 2018 рік, що відбулося 26 квітня 2019 року, керівництво Компанії виявило помилки, які потребували відповідних коригувань. Отже, інформація поточного року була скоригована відповідним чином для відображення ефекту цих коригувань. Ефект відповідних змін був пов'язаний насамперед з [1] коригуванням доходів і витрат та відповідних залишків дебіторської заборгованості та зобов'язань, пов'язаних з операціями з іноземними операторами поштового зв'язку на основі оновленої інформації про обсяги та тарифи ВПК, що повинні бути застосовані, а також узгоджених на дату підготовки цієї фінансової звітності рахунків з поштовими операторами інших країн, та [2] рекласифікацією витрат щодо списання невідшкодованого ПДВ з адміністративних витрат в собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Інші зміни до інформації поточного року не були суттєвими.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Подальша безперервна діяльність. Станом на 31 грудня 2018 року поточні зобов'язання Компанії перевищували її оборотні активи на 1 112 484 тисячі гривень (на 31 грудня 2017 року: 463 694 тисяч гривень). Фактори, які призвели до дефіциту оборотного капіталу, докладно описані далі.

Більшість послуг Компанії є предметом регулювання. Отже, витрати на надання послуг зазнають безпосереднього впливу загальної інфляції та зростання заробітної плати, тоді як підвищення поштових тарифів, які компенсують такі зростання витрат, можуть здійснюватись із певною затримкою. Уряд України запровадив поетапне підвищення рівня мінімальної заробітної плати з 1 600 гривень до 3 200 гривень з 1 січня 2017 року, до 3 723 гривень з 1 січня 2018 року, до 4 173 гривень з 1 січня 2019 року та 4 723 гривень з 1 січня 2020 року.

Компанія зобов'язана доставляти пенсії в Україні, від імені Пенсійного фонду, часто у найвіддаленіші населені пункти. Тариф Компанії був визначений як фіксований процент від суми доставлених грошей, який не переглядався протягом останніх 14 років. Водночас клієнтська база Компанії скоротилася, оскільки у великих містах значна кількість пенсіонерів перейшла на обслуговування в банках. Крім того, в Україні пенсії зростали повільніше, ніж заробітна плата. Оскільки фонд оплати праці разом з єдиним соціальним внеском є найбільшою витратною статтею Компанії, це рішення про збільшення рівня мінімальної заробітної плати стало найголовнішою причиною зростання збитковості, падіння операційних грошових потоків та дефіциту оборотного капіталу у 2018 році.

Наприкінці 2017 року керівництво Компанії розпочало переговори з урядом України про підвищення тарифу на доставку пенсій. Як тимчасове рішення, в Державному бюджеті України на 2019 рік виділено кошти у розмірі 500 000 тисяч гривень для компенсації витрат Компанії за перше півріччя 2019 року, пов'язаних із наданням послуг з доставки пенсій. В грудні 2019 року урядом України було прийняте рішення щодо підвищення тарифу на доставку пенсій на 45%.

Керівництво підготувало поквартальні прогнози руху грошових коштів до кінця 2020 року. Для складання прогнозів руху грошових коштів вимагалися судження щодо майбутніх тарифів, обсягів листів та посилок і строків розрахунків з різноманітними контрагентами. Важливі припущення, покладені в основу прогнозів руху грошових коштів, наступні:

- обсяг листів, які опрацьовує Компанія, залишається відносно незмінним при зростанні виручки в результаті підвищення тарифів на 10,0% - 12,5% з 1 січня 2020 року, затвердженого Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації;
- зростання доходу від доставки посилок в основному за рахунок нарощення обсягів доставки внутрішніх посилок на 40% у 2020 році;
- зростання тарифів на оплату послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою державних пенсій та грошової допомоги на 45% у 2020 році, а також припинення державою практики стимулювання переведення пенсіонерів на обслуговування в банківських установах;
- зменшення кількості осіб, які використовують послуги Компанії з доставки пенсій, не більш ніж на 7% у 2020 році;
- компенсація скорочення обсягу передплат друкованих видань за рахунок затвердженого Міністерством інфраструктури України підвищення тарифів на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою в середньому на 15% з 1 січня 2020 року;
- обмеження зростання контрольованих витрат та спроможність переносити строки розрахунків з іноземними поштовими операторами;
- реалізація інвестиційних проектів, таких як "Логістична мережа" та "Сільське відділення", фінансування яких очікується в основному за рахунок кредитних коштів, в тому числі міжнародних фінансових установ.

За оцінкою керівництва, грошові потоки за період до кінця 2020 року є позитивними.

Також було проведено аналіз чутливості грошових потоків до основних припущень. Враховуючи, що питання щодо збиткової діяльності з доставки пенсій було вирішено рішенням уряду України про підвищення тарифів з 1 січня 2020 року, навіть при одночасній реалізації усіх несприятливих сценаріїв, Компанія не зазнає дефіциту ліквідності у 2020 році.

Враховуючи складені прогнози руху грошових коштів, керівництво вважає обґрунтованим застосування принципу подальшої безперервної діяльності при підготовці цієї фінансової звітності.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Компанії є гривня – валюта первинного економічного середовища, в якому вона працює.

Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України (НБУ) станом на кінець кожного звітного періоду. Прибутки і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань, відображаються у складі прибутку чи збитку.

Основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум та операцій в іноземній валюті, були такими:

У гривнях	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Обмінний курс гривні до долара США на кінець року	27,69	28,07
Середньорічний обмінний курс гривні до долара США	27,18	26,60
Обмінний курс гривні до СПЗ на кінець року	38,51	39,88
Середньорічний обмінний курс гривні до СПЗ	38,51	36,87

Іноземна валюта може бути конвертована у гривню, а гривня може бути конвертована в іноземну валюту за курсом обміну, на який впливає Національний банк України. Точний курс обміну, за яким Компанія може обмінювати валюту, залежить від переговорів з її комерційними банками та балансу попиту і пропозиції на міжбанківському валютному ринку протягом періоду конвертації.

Спеціальне право запозичення (СПЗ) – це одиниця обліку Міжнародного валютного фонду, яка використовується в якості грошової одиниці Всесвітнім поштовим союзом, учасником якого є Компанія.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі. Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Компанією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, що утримується Компанією, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід, не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан як поточні або довгострокові зобов'язання, залежно від строку погашення.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструменту. Премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові інструменти – первісне визнання. Основні фінансові інструменти Компанії включають дебіторську заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти, інші фінансові інвестиції. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, спочатку обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, та інвестицій у боргові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди "звичайної" купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Компанія зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Всі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – категорії оцінки. Компанія класифікує фінансові активи за такими категоріями оцінки: за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід і за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель. Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків. Метою Компанії є виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»).

Знецінення фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки і визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів і активів за договорами з покупцями на кожну звітну дату. Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Фінансові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, відображаються у звіті про фінансовий стан за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Компанія застосовує «триетапну» модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання. Фінансовий інструмент, який не є знеціненим при первісному визнанні, класифікується як такий, що відноситься до Етапу 1. Для фінансових активів Етапу 1 очікувані кредитні збитки оцінюються за сумою, яка дорівнює частині очікуваних кредитних збитків за весь строк, що виникають внаслідок дефолтів, які можуть відбутися протягом наступних 12 місяців чи до дати погашення відповідно до договору, якщо вона настає до закінчення 12 місяців («12-місячні очікувані кредитні збитки»). Якщо Компанія ідентифікує значне підвищення кредитного ризику з моменту первісного визнання, актив переводиться в Етап 2, а очікувані кредитні збитки за цим активом оцінюються на основі очікуваних кредитних збитків за весь строк, тобто до дати погашення відповідно до договору, але з урахуванням очікуваної передоплати, якщо вона передбачена («очікувані кредитні збитки за весь строк»). Якщо Компанія визначає, що фінансовий актив є знеціненим, актив переводиться в Етап 3, і очікувані по ньому кредитні збитки оцінюються як очікувані кредитні збитки за весь строк. Для придбаних чи створених кредитно-знецінених фінансових активів очікувані кредитні збитки завжди оцінюються як очікувані кредитні збитки за весь строк.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання – це подія припинення визнання.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи – припинення визнання. Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність, або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженням, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Фінансові зобов'язання – припинення визнання. Визнання фінансового зобов'язання припиняється, якщо зобов'язання погашене, анульоване або строк його дії минув. Якщо наявне фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах, або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, то така заміна або зміни обліковуються як припинення визнання первісного зобов'язання і початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх балансовій вартості визнається у звіті про фінансові результати.

Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки. Станом на 31 грудня 2018 року та 2017 року всі фінансові активи та зобов'язання Компанії, крім інших фінансових інвестицій, обліковувались за амортизованою вартістю. Їх балансова вартість приблизно дорівнює їхній справедливій вартості. Інші фінансові інвестиції обліковувались за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Основні засоби. Основні засоби (ОЗ) обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченого зносу та резерву під знецінення, якщо необхідно.

Незавершене будівництво являє собою вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено, за вирахуванням накопиченого знецінення. Сюди відносяться вартість будівельних робіт, вартість технологічного обладнання та інші прямі витрати. Витрати на поточний ремонт та обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням вартості заміненого компоненту.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак знецінення основних засобів. Якщо такі ознаки існують, керівництво розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. У разі наявності знецінення, балансова вартість зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку за рік.

Амортизація. Амортизація основних засобів нараховується лінійним методом з метою рівномірного розподілу їх первісної вартості, за вирахуванням оціночної ліквідаційної вартості, протягом розрахункових строків їх експлуатації.

Залишкові строки експлуатації у роках

Будівлі та споруди	10-50
Виробниче та інше обладнання	5-35
Транспортні засоби	5-10
Офісні меблі та обладнання	2-5

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Компанія отримала б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації цього активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку експлуатації.

Податок на прибуток. У цій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподаткованого прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Якщо фінансова звітність затверджується до випуску до подання відповідних податкових декларацій, то сума оподатковуваних прибутків або збитків відображається на основі оцінок. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів і зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує імовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Товарно-матеріальні запаси. Товарно-матеріальні запаси обліковуються за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Собівартість запасів включає прямі витрати на матеріали, прямі витрати на оплату праці та відповідну частину перемінних або постійних виробничих накладних витрат. Для оцінки запасів при їх вибутті Компанія застосовує метод ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів. Ідентифікація собівартості означає, що конкретні витрати ототожнюються з ідентифікованими одиницями запасів, при цьому для однотипних запасів списуються спочатку ті, що були придбані раніше за інших. Вартість придбаних запасів визначається після вирахування знижок. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та оціночних витрат на збут.

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість спочатку визнаються за справедливою вартістю, а в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки за вирахуванням резерву під знецінення. Компанія здійснює розрахунок резерву для дебіторської заборгованості, що відповідає ознакам фінансового активу в розумінні МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», диференційовано за наступними категоріями: «Поточна (не прострочена)», «Прострочена не більше ніж на 30 календарних днів», «Прострочена від 31 до 180 днів», «Прострочена від 181 до 360 днів», «Прострочена понад 360 днів». Під простроченою розуміється дебіторська заборгованість, термін погашення якої минув. Величина резерву визначається за методом застосування коефіцієнтів очікуваних кредитних збитків. Оцінка зменшення корисності дебіторської заборгованості проводиться на підставі аналізу рівня очікуваних кредитних збитків на груповій основі.

Балансова вартість активу зменшується за рахунок відповідного резерву, а сума збитку визнається у прибутку чи збитку у складі інших операційних витрат. Якщо дебіторська заборгованість за основною діяльністю є такою, що не може бути повернута, вона списується за рахунок інших операційних витрат. Списання дебіторської заборгованості за рахунок резерву не здійснюється. Сума резерву на дату фінансової звітності розраховується з урахуванням списаних раніше сум такої заборгованості. Повернення раніше списаних сум кредитується у складі прибутку чи збитку за рахунок іншого операційного доходу.

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість, умови яких переглянуті, оцінюються за амортизованою вартістю на основі нової структури переглянутих грошових потоків. Відповідні прибутки або збитки визнаються у складі прибутку чи збитку на дату перегляду умов та в подальшому амортизуються за методом ефективної процентної ставки. Якщо умови дебіторської заборгованості переглядаються або змінюються іншим чином внаслідок фінансових труднощів позичальника або емітента, збиток від знецінення оцінюється з використанням початкової ефективної процентної ставки до зміни умов.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, депозити до запитання в банках та інші короткострокові високоліквідні інвестиції, первісний термін яких не перевищує трьох місяців. Грошові кошти, використання яких обмежене, включаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Компанія оцінює очікувані кредитні збитки за залишками грошових коштів та їх еквівалентів на рахунках в банках, виходячи з низької ймовірності дефолту протягом дії договірних умов, які складають менше 3 місяців. Ймовірність дефолту була встановлена на основі зовнішнього кредитного рейтингу відповідних банків та публічно доступних даних про дефолт від рейтингових агентств. Жодного резерву очікуваних кредитних збитків у цій фінансовій звітності не було визнано, оскільки керівництво оцінило ефект, як несуттєвий.

Аванси видані та передоплати. Аванси та передоплати видані обліковуються за первісною вартістю мінус резерв під знецінення. Аванс та передоплата відносяться до категорії довгострокових, якщо товари чи послуги, за які надана передоплата, будуть отримані після закінчення одного року, або якщо передоплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів.

Аванси та передоплати, видані з метою придбання активу, включаються до складу його балансової вартості після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші аванси та передоплати списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які було видано аванси та передоплати, не будуть отримані, балансова вартість авансів та передоплат виданих зменшується належним чином, і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік.

Передоплати показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснений шляхом постачання відповідних товарів або послуг.

Податок на додану вартість. Продажі товарів та послуг в Україні, як правило, оподатковуються податком на додану вартість (ПДВ) за ставкою 20%. Певні операції Компанії звільняються від оподаткування ПДВ або не підлягають оподаткуванню ПДВ (такі як продажі поштових марок, доставки пенсій, прийняття платежів та грошові перекази).

Зобов'язання з ПДВ виникає на дату постачання товарів/послуг або отримання платежів, залежно від того, що відбувається раніше. Вхідний ПДВ визнається у момент реєстрації податкової накладної з ПДВ відповідно до встановленого порядку в Єдиному реєстрі податкових накладних. Вхідний ПДВ, сплачений Компанією при закупівлях товарів або послуг, що можуть бути безпосередньо віднесені на діяльність, яка оподатковується ПДВ, підлягає відшкодуванню з державного бюджету в повному обсязі, тоді як вхідний ПДВ, що безпосередньо пов'язаний із діяльністю, яка звільняється від оподаткування ПДВ або не підлягає оподаткуванню ПДВ, не відшкодовується з державного бюджету, отже, є витратою. Вхідний ПДВ, сплачений при закупівлях товарів та послуг, які використовуються в обох видах операцій (тобто які підлягають оподаткуванню ПДВ та звільнені від оподаткування ПДВ або не підлягають оподаткуванню ПДВ), визнається на пропорційній основі (тобто відшкодовується лише частина ПДВ, що стосується операцій, які підлягають оподаткуванню ПДВ).

Додатне значення різниці між зобов'язаннями з ПДВ та вхідним ПДВ перераховується до державного бюджету. ПДВ, який стосується продажів та закупівель, визнається у балансі згорнуто і показується як актив або зобов'язання в сумі, відображеній у деклараціях з ПДВ. В інших випадках ПДВ відображається розгорнуто.

Акціонерний капітал. До 1 березня 2017 року Компанія була зареєстрована у формі державного підприємства. Компанія мала зареєстрований капітал, але не мала випущених акцій. 1 березня 2017 року Компанія була зареєстрована у формі АТ, а її акції були зареєстровані регулятором. З цієї дати прості акції класифікуються як власний капітал.

Коли Компанія була у формі державного підприємства зареєстрований капітал включав коригування відповідно до МСБО 29 для обліку впливу інфляції, коли Україна була країною з гіперінфляційною економікою.

Станом на дату створення АТ «Укрпошта» було відображено окремо ефект корпоратизації. Ця стаття капіталу була розрахована як різниця між зареєстрованим капіталом АТ «Укрпошта» та попередньою балансовою вартістю капіталу державного підприємства.

Дивіденди. Дивіденди визнаються як зобов'язання та вираховуються з капіталу станом на дату балансу, тільки якщо вони оголошені до чи станом на дату балансу. Інформація про дивіденди розкривається у тому випадку, якщо вони оголошені після дати балансу, але до ухвалення фінансової звітності до випуску.

Класифікація фінансових зобов'язань. Компанія класифікує свої фінансові зобов'язання як інші фінансові зобов'язання. Фінансові зобов'язання Компанії обліковуються за амортизованою вартістю.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Будь-яка різниця між сумою надходжень, за вирахуванням витрат на проведення операції, та вартістю погашення визнається у складі прибутку чи збитку протягом періоду, на який були залучені позикові кошти, з використанням методу ефективної процентної ставки. Позикові кошти відображаються у складі поточних зобов'язань, крім випадків, коли у Компанії є безумовне право відстрочити розрахунок за зобов'язанням, принаймні, на 12 місяців після дати балансу.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість визнаються, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою. Кредиторська заборгованість відноситься до категорії поточних зобов'язань, якщо оплата підлягає здійсненню до одного року (або протягом нормального операційного циклу бізнесу, якщо він довше). Якщо ні, вона обліковується як довгострокові зобов'язання. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю спочатку визнається за справедливою вартістю, а в подальшому обліковується за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість обчислюється з урахуванням витрат на проведення операції, а також всіх премій та дисконтів при розрахунку.

Аванси отримані. Аванси отримані відносяться до сум, одержаних у формі передоплати за товари, роботи чи послуги у ході звичайної діяльності. Вони обліковуються у розмірі початково одержаних сум, за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснений шляхом постачання відповідних товарів або послуг.

Виручка. Виручка – це дохід, що виникає у ході звичайної діяльності Компанії. Виручка визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди – це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцяними товарами чи послугами покупцю, без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін. Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податків на додану вартість. Виручка переважно включає доходи від надання наступних послуг (реалізації товарів):

- а) пересилання посилок та листів (у тому числі міжнародних);
- б) виплати і доставки пенсій та інших соціальних виплат;
- в) здійснення платежів та грошових переказів;
- г) оформлення за передплатою та доставка періодичних друкованих видань; і
- д) торгівля товарами та надання інших послуг.

Доходи за операціями з клієнтами надходять відповідно до укладених з ними договорів і визнаються після завершення доставки відправлень. Доходи від передбачених за договорами послуг, які ще не надані станом на дату балансу, відносяться у категорію доходів майбутніх періодів. Доходи відносяться на майбутні періоди, поки відповідні послуги не будуть надані клієнту. Компанія припиняє визнання договірної зобов'язання і визнає дохід, коли вона передає послуги, отже, виконує зобов'язання до виконання. Компанія надає послуги за договорами з фіксованою винагородою.

Доходи від прямих продажів товарів або надання послуг визнаються у разі, якщо послуги надані, товари доставлені і суму доходу, який отримає Компанія, можливо достовірно оцінити. Сума доходу вважається такою, що не підлягає достовірній оцінці, до тих пір, доки не будуть врегульовані всі умовні зобов'язання, пов'язані з продажем. У випадку отримання платежів за послугу, яку буде надано протягом визначеного періоду часу, отримані платежів визнаються у складів доходів майбутніх періодів та відносяться на прибуток чи збиток протягом періоду надання послуги.

Доходи, зумовлені пересиланнями за нормами Всесвітньої поштової конвенції, визнаються після завершення доставки відповідних відправлень. У випадку продажу товарів за агентськими угодами, комісійний дохід визнається як дебіторська заборгованість у момент продажу, а відповідні валові грошові надходження визнаються як зобов'язання перед постачальником.

Доходи, пов'язані з наданням послуг штемпелювання і франкування населенню, підприємствам роздрібною торгівлі та комерційним організаціям, визнаються у момент здійснення продажу за номінальною вартістю поштової марки із поштовим штемпелем, скоригованою для відображення вартості послуги оплаченої, але не використаної клієнтом. Докладна інформація про це коригування "доходів майбутніх періодів" надається у наведеному далі розділі "Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики".

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо у межах операції Компанія виступає принципалом, виручка визнається за валовою сумою. Якщо у межах операції Компанія виступає агентом, виручка визнається за чистою сумою і являє собою зароблену маржу.

Визнання витрат. Витрати визнаються за методом нарахування. Вартість реалізованих товарів і наданих послуг включає витрати на оплату праці, амортизацію, прямі матеріали, перевезення та безпосередньо пов'язані з ними накладні витрати.

Фінансові доходи та витрати. Фінансові доходи та витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, процентний дохід від інвестованих коштів та прибутки і збитки від курсової різниці за депозитами та позиковими коштами. Всі процентні та інші витрати за позиковими коштами відносяться на витрати із використанням методу ефективної процентної ставки. Процентний дохід визнається тією мірою, якою він нараховується, з урахуванням ефективної доходності активу.

Виплати працівникам. Заробітна плата, оплачувані річні відпустки, а також премії нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надаються працівниками Компанії. Компанія робить на користь своїх працівників єдиний внесок до фондів соціального страхування. Внесок розраховується як процент від поточної валової суми заробітної плати та відноситься на витрати того періоду, якого він стосується.

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань із подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (i) у ході звичайного ведення бізнесу, (ii) у випадку дефолту та (iii) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

Умовні активи та зобов'язання. Умовний актив не визнається у фінансовій звітності. Інформація про нього розкривається у випадку ймовірності надходження економічних вигод. Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися по зобов'язаннях, і їхню суму можна розрахувати з достатнім рівнем точності. Інформація про умовні зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, є незначною.

Зміни у форматі представлення звітності. У 2018 році Компанія змінила представлення звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) для забезпечення більш коректного відображення результатів від операційної оренди, витрат на внески до профспілок та собівартості реалізованих товарів. Компанія вважає, що така зміна забезпечує надійну і більш доречну інформацію. Відповідно до МСБО 1 зміни було внесено ретроспективно, і порівняльні дані за 2017 рік були представлені відповідним чином для забезпечення можливості їх порівняння з фінансовими даними поточного року.

Нижче показаний вплив виправлень на звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід):

Стаття <i>У тисячах гривень</i>	Код рядка	2017 рік (за попередньою звітністю)	Вплив зміни в презентації	2017 рік (після зміни в презентації)
1	2			
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 377 253	28 531	5 405 784
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(5 198 099)	280 846	(4 917 253)
Валовий:				
Прибуток	2090	179 154	309 377	488 531
Збиток	2095			
Інші операційні доходи	2120	299 855	(28 531)	271 324
Адміністративні витрати	2130	(361 655)	(346 109)	(707 764)
Витрати на збут	2150	(227 014)	65 263	(161 751)
Інші операційні витрати	2180	(102 962)	6 731	(96 231)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток	2190			
Збиток	2195	(212 622)	6 731	(205 891)

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Стаття <i>У тисячах гривень</i>	Код рядка	2017 рік (за попередньою звітністю)	Вплив зміни в презентації	2017 рік (після зміни в презентації)
Інші фінансові доходи	2220	35 170	-	35 170
Інші доходи	2240	8 097	-	8 097
Фінансові витрати	2250	(34 802)	-	(34 802)
Інші витрати	2270	(15 283)	(6 731)	(22 014)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток	2290	-	-	-
Збиток	2295	(219 440)	-	(219 440)
(Витрати) дохід з податку на прибуток	2300	41 960	-	41 960
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	2350	-	-	-
Збиток	2355	(177 480)	-	(177 480)

Стаття <i>У тисячах гривень</i>	Код рядка	2017 рік (за попередньою звітністю)	Вплив зміни в презентації	2017 рік (після зміни в презентації)
1	2	3	4	5
Матеріальні витрати	2500	507 853	18 835	526 688
Витрати на оплату праці	2505	3 350 848	-	3 350 848
Соціальні внески	2510	808 216	-	808 216
Знос/амортизація	2515	195 021	15 336	210 357
Інші операційні витрати	2520	1 027 792	(128 027)	899 765
Собівартість реалізованої продукції	2530	---	87 125	87 125
Разом	2550	5 889 730	(6 731)	5 882 999

4 Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Підготовка фінансової звітності обов'язково вимагає від керівництва формування оціночних розрахунків та припущень, які можуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність. Ці оціночні розрахунки та судження постійно оцінюються і базуються на попередньому досвіді та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення і розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності, описані нижче.

Доходи майбутніх періодів. Компанія визнає авансові платежів від клієнтів на її балансі, які переважно стосуються продажів поштових марок, не використаних станом на дату балансу, і оформлення за передплатою періодичних друкованих видань, доставка яких буде здійснена після закінчення року.

Значна частина цього залишку складається з надходжень від продажу поштових марок населенню. Оцінка доходів майбутніх періодів основана на застосуванні різних методів оціночних розрахунків і вибірки із використанням даних зовнішніх експертів у всіх належних випадках. Оцінки обсягу продажів поштових марок, що утримуються населенням, базуються на результатах річного опитування, проведеного незалежною сторонньою організацією, у ході якого громадянам були поставлені запитання, скільки поштових марок вони купують щороку і скільки поштових марок вони утримують станом на дату балансу.

Вартість поштових марок, утримуваних підприємствами роздрібною торгівлі та комерційними організаціями, більш точно оцінюється за результатами аналізу фактичного обсягу продажів та відповідей, наданих клієнтами за результатами незалежних опитувань.

Результати описаних вище процедур аналізує керівництво для формування суджень про балансову вартість нарахувань. Загальна сума нарахувань відображається у складі поточних зобов'язань, однак частина, яка не може бути оцінена, стосуватиметься зарахованих сум за поштовими марками та послугами сортування і відправлення кореспонденції, що використані протягом одного року або тривалішого періоду після дати балансу.

4 Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики (продовження)

Припинення визнання зобов'язань, що виникли внаслідок діяльності філій на території тимчасово окупованої АР Крим та неконтрольованих районах Донецької та Луганської областей. Протягом 2014 року та раніше філії Компанії, розташовані у АР Крим та неконтрольованих районах Донецької та Луганської областей (НКТ) укладали договори на постачання товарно-матеріальних цінностей та послуг для забезпечення звичайної операційної діяльності. В березні 2014 року Російська федерація анексували АР Крим, використовуючи збройні війська, та озброєні угруповання сепаратистів розпочали конфлікт на сході України, де розташовані дві філії Компанії. Внаслідок цих подій Компанія втратила контроль над філіями в АР Криму й НКТ, та не мала можливості отримати будь-яку інформацію про діяльність цих філій.

Річна фінансова звітність станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2014, 2015 та 2016 років Компанія включала у повному розмірі суму зобов'язань, що виникли внаслідок діяльності філій на території тимчасово окупованої АР Крим та НКТ. Сума зобов'язань становила 111 846 тисяч гривень, що було визначено на основі найбільш пізньої доступної узагальненої фінансової інформації, отриманої від цих філій до анексії АР Криму та початку збройного конфлікту.

У річній фінансовій звітності станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року керівництво прийняло рішення припинити визнавати зобов'язання, що виникли внаслідок діяльності філій на території тимчасово окупованої АР Крим та НКТ у сумі 111 846 тисяч гривень, враховуючи те, що сплинув термін позовної давності по таким зобов'язанням, протягом періоду з 2014 року до дати припинення визнання у контрагентів було достатньо часу для вчинення позовних вимог з огляду на дозволене пересування між НКТ та Україною, а також відсутність судових позовів щодо врегулювання таких зобов'язань, з відповідним визнанням іншого операційного доходу.

Через обмежену доступність підтверджуючих документів, бухгалтерських записів чи іншої інформації стосовно вище описаних зобов'язань філій було використано суттєве судження стосовно повноти зобов'язань та того, чи ці зобов'язання відповідають критеріям припинення визнання.

Класифікація необоротних активів у складі інвестиційної нерухомості. Компанія здійснює окремий облік об'єктів нерухомості, що можуть бути класифіковані у складі основних засобів або інвестиційної нерухомості. При цьому для об'єктів, що мають подвійне призначення (власне використання та передача в оренду), класифікація у складі інвестиційної нерухомості частини такого об'єкта можлива лише у разі, коли така частина може бути продана або надана в оренду згідно з угодою про фінансову оренду окремо від іншої частини об'єкта. Якщо це не можливо, то Компанія класифікує весь такий об'єкт як інвестиційну нерухомість лише, якщо частка об'єкта, що використовується для власних потреб, менша ніж 20 відсотків від загальної площі об'єкта.

Протягом 2018 року відбулося збільшення доходу від передачі в оренду нерухомого майна, що належить Компанії на правах власності. Це зумовлене політикою керівництва щодо оптимізації використання тимчасово вільних приміщень. З огляду на це Компанія звертає особливу увагу на виконання необхідних умов для рекласифікації об'єктів нерухомості зі складу основних засобів до складу інвестиційної нерухомості.

Згідно норм діючого станом на 31 грудня 2018 року законодавства, АТ «Укрпошта», зокрема, його майно (в тому числі нерухоме) підлягало особливому правовому регулюванню: (i) відповідно до частини 2 статті 4 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» майно Компанії, як майно національного оператора поштового зв'язку, має особливе значення та необхідне для виконання державою своїх основних функцій – не підлягає приватизації; (ii) відповідно до статті 1 Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» Компанія входила до Переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, але можуть бути корпоратизовані. Згідно з пунктом 1 частини 9 статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» нерухоме майно об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації, не може бути відчужене, вилучене, передане до статутного капіталу господарських організацій і щодо такого майна не можуть вчинятися дії, наслідком яких може бути їх відчуження.

Керівництво вважає, що чинні у 2018 році законодавчі норми виключають юридичну можливість продажу або надання в оренду згідно з угодою про фінансову оренду будь-якого об'єкта нерухомості, що належить Компанії. Тому у цій фінансовій звітності при розкритті інформації про об'єкти основних засобів та інвестиційної нерухомості для цілей їх класифікації приймається до уваги лише критерій частки переданих в оренду об'єктів у загальній площі таких об'єктів. Як докладно описано у Примітці 33, заборону на продаж, надання в оренду та відчуження об'єкту майна було скасовано після внесення певних змін у законодавство.

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій

Запровадження МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Компанія запровадила МСФЗ «Фінансові інструменти» з 1 січня 2018 року. Компанія вирішила не трансформувати порівняльні дані та визнала коригування балансової вартості фінансових активів у складі вхідного залишку нерозподіленого прибутку станом на дату первісного застосування стандарту, тобто на 1 січня 2018 року. Відповідно, переглянуті вимоги МСФЗ 7 "Фінансові інструменти: розкриття інформації" були застосовані виключно відносно поточного періоду. Розкриття порівняльного періоду повторюють розкриття попереднього року.

Основні принципи нової облікової політики, застосованої у поточному періоді, описані у Примітці 3. Принципи нової облікової політики, яка застосовувалася до 1 січня 2018 року та стосується порівняльної інформації, наведені у Примітці 32.

У поданій нижче таблиці показана звірка балансової вартості фінансових активів за попередніми категоріями оцінки відповідно до МСБО 39 з їх новими категоріями оцінки, прийнятими при переході на МСФЗ 9 на 1 січня 2018 року.

У тисячах гривень	Категорія оцінки		Балансова вартість за МСБО 39	Вплив запровадження МСФЗ 9	Балансова вартість за МСФЗ 9
	МСБО 39	МСФЗ 9	31 грудня 2017 р.	Переоцінка. ОКЗ	1 січня 2018 р.
Грошові кошти та їх еквіваленти	Кредити та ДЗ	За амортизованою вартістю	2 982 647	-	2 982 647
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	Кредити та ДЗ	За амортизованою вартістю	834 658	(6 777)	827 881
Довгострокова дебіторська заборгованість	Кредити та ДЗ	За амортизованою вартістю	522	(11)	511
Інші фінансові інвестиції (акції інших емітентів)	За справедливою вартістю через прибутки/збитки	За справедливою вартістю через прибутки/збитки	12 399	-	12 399
Інша дебіторська заборгованість	Кредити та ДЗ	За амортизованою вартістю	95 681	(3 895)	91 786
Всього фінансових активів			3 925 907	(10 683)	3 915 224

Керівництво здійснило наступні коригування сум, визнаних в окремому звіті про фінансовий стан на 1 січня 2018 року:

У тисячах гривень	31 грудня 2017 р.	Вплив першого застосування МСФЗ 9	1 січня 2018 р.
АКТИВИ			
Відстрочені податкові зобов'язання	(235 400)	1 924	(233 476)
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	834 658	(6 777)	827 881
Довгострокова дебіторська заборгованість	522	(11)	511
Інша дебіторська заборгованість	95 681	(3 895)	91 786
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Нерозподілений прибуток	1 534 200	(8 760)	1 525 440

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій (продовження)

Звірка резерву під знецінення станом на 31 грудня 2017 року та оціночного резерву під кредитні збитки на 1 січня 2018 року.

У тисячах гривень	Резерв за МСБО 39 на 31 грудня 2017 р.	Вплив переоцінки з понесених збитків в очікувані збитки	Оціночний резерв під кредитні збитки за МСФЗ 9 на 1 січня 2018 р.
Категорія оцінки «Кредити та дебіторська заборгованість»			
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	13 519	6 777	20 296
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	11	11
Інша дебіторська заборгованість	5 234	3 895	9 129
За справедливою вартістю через прибутки/збитки			
Інші фінансові інвестиції (акції інших емітентів)	-	-	-
Всього фінансових активів	18 753	10 683	29 436

Станом на 31 грудня 2017 року усі фінансові зобов'язання Компанії обліковувалися за амортизованою вартістю. Змін у класифікації та оцінці фінансових зобов'язань не було.

Запровадження МСФЗ 15 «Виручка за договорами з покупцями». Компанія застосувала спрощений метод переходу на МСФЗ 15 і практичний виняток, передбачений для спрощеного методу переходу. Компанія застосовує МСФЗ 15 ретроспективно тільки для договорів, які не завершені станом на дату первісного застосування (1 січня 2018 року).

Керівництво оцінило вплив цього нового стандарту на фінансову звітність та дійшло висновку, що він не призводить до змін облікової політики Компанії або коригування цієї фінансової звітності.

Наступні змінені стандарти набули чинності для Компанії з 1 січня 2018 року, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

- Зміни МСФЗ 2 «Платежі на основі акцій» (опубліковані 20 червня 2016 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).
- Зміни МСФЗ 4 «Застосування МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" з МСФЗ 4 "Договори страхування" (опубліковані 12 вересня 2016 року і вступають в силу, залежно від підходу, для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати, для організацій, що прийняли рішення застосовувати варіант тимчасового звільнення, або при першому застосуванні організацією МСФЗ 9 для організацій, що прийняли рішення застосовувати підхід накладання).
- Щорічні удосконалення МСФЗ 2014-2016 років - зміни МСФЗ 1 та МСБО 28 (опубліковані 8 грудня 2016 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).
- КІМФЗ 22 "Операції в іноземній валюті і попередня оплата" (опублікована 8 грудня 2016 року і вступає у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 40 «Переведення інвестиційної нерухомості» (опубліковані 8 грудня 2016 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2018 року або після цієї дати).

6 Нові стандарти та інтерпретації, які ще не застосовуються

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2019 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

МСФЗ 16 "Оренда" (опублікований у січні 2016 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати). Новий стандарт визначає принципи визнання, оцінки та розкриття інформації у звітності щодо операцій оренди. Всі договори оренди призводять до отримання орендарем права користування активом з моменту початку дії договору оренди, а також до отримання фінансування, якщо орендні платежі здійснюються протягом певного періоду часу. Відповідно, МСФЗ 16 скасовує класифікацію оренди як операційної чи фінансової, як це передбачено МСБО 17, натомість, вводить єдину модель обліку операцій оренди для орендарів. Орендарі повинні будуть визнавати: (а) активи і зобов'язання щодо всіх договорів оренди з терміном дії понад 12 місяців, за винятком випадків, коли вартість об'єкта оренди є незначною; і (б) амортизацію об'єктів оренди окремо від процентів за орендними зобов'язаннями у звіті про фінансові результати. Щодо обліку оренди в орендодавця, МСФЗ 16, по суті, зберігає вимоги до обліку, передбачені МСБО 17. Таким чином, орендодавець продовжує класифікувати договори оренди в якості операційної чи фінансової оренди і, відповідно, по-різному відображати їх у звітності.

Компанія вирішила застосувати стандарт з дати його обов'язкового застосування 1 січня 2019 року, використовуючи модифікований ретроспективний метод без трансформації порівняльних показників. Активи у формі права користування оцінюються при переході так, якби нові правила застосовувалися завжди. Всі інші активи у формі права користування оцінюються за сумою зобов'язання з оренди на дату застосування стандарту (з коригуванням на суму всіх авансів або нарахованих витрат).

Беручи до уваги передбачену договорами можливість їх пролонгації або ж високу ймовірність укладання нових договорів на оренду цих же об'єктів нерухомості, для розрахунку зобов'язання по оренді Компанія застосовує до визначених договорів строк тривалістю 5 років. Це зумовлено тим, що Компанія здійснює стратегічне планування всіх видів діяльності (операційної, фінансової та інвестиційної), яка затверджується Міністерством інфраструктури терміном на 5 років. Поряд з цим, договори оренди, за якими Компанія є орендарем або орендодавцем, укладаються на терміни в середньому до 3-5 років.

Для визначення величини зобов'язання по оренді станом на 1 січня 2019 року Компанія застосовує ставку додаткових запозичень орендаря. Цю ставку визначено за даними статистики фінансових ринків Національного банку України, а саме як середнє значення процентних ставок за новими кредитами нефінансовим корпораціям у гривні на строк, що відповідає очікуваному строку оренди.

Станом на 31 грудня 2018 року Компанія мала зобов'язання за операційною орендою у сумі 88 263 тисячі гривень. Із суми цих зобов'язань приблизно 15 363 тисячі гривень відносяться до оренди активів із низькою вартістю, які рівномірно відображатимуться як витрати у складі прибутку чи збитку.

Нижче подано звірку договірних зобов'язань за операційною орендою із визнаним зобов'язанням за договором оренди:

У тисячах гривень		31 грудня 2018 р. / 1 січня 2019 р.
Недисконтовані зобов'язання за операційною орендою за МСБО 17, розкриті на 31 грудня 2018 р.		88 263
- Переглянуті строки оренди при запровадженні МСФЗ 16 (обґрунтовано визначені опції подовження / припинення оренди)		316 132
- Звільнення при визнанні оренди активів із низькою вартістю		(15 363)
Всього недисконтованих орендних платежів, які є обґрунтовано визначеними		389 032
- Ефект дисконтування з використанням процентної ставки на позикові кошти 17,83%		(132 763)
- Зобов'язання з фінансового лізингу за МСБО 17, визнані у балансі станом на 31 грудня 2018 р. (дисконтовані)		136 877
Всього зобов'язань з оренди		393 146

6 Нові стандарти та інтерпретації, які ще не застосовуються (продовження)

Таким чином, Компанія передбачає визнати активи у формі права користування в сумі близько 393 146 тисяч гривень станом на 1 січня 2019 року, зобов'язання з оренди в сумі 393 146 тисяч гривень (після коригувань на передоплату і нараховані орендні платежі, визнаних станом на 31 грудня 2018 року).

Компанія очікує, що чистий прибуток / (збиток) за 2019 фінансовий рік зменшиться приблизно на 4 804 тисяч гривень у результаті запровадження нових правил. Грошові потоки від операційної діяльності збільшаться, а грошові потоки від фінансової діяльності зменшаться приблизно на 46 450 тисяч гривень, оскільки погашення частини основного боргу за орендними зобов'язаннями класифікуватиметься як грошові потоки від фінансової діяльності.

Оскільки МСФЗ 16, по суті, містить такі ж вимоги до обліку для орендодавця, як і МСБО 17, Компанія не очікує значного впливу на свою фінансову звітність у зв'язку з відображенням операцій, що стосуються діяльності Компанії в якості орендодавця. Проте, починаючи з наступного року, вимагатиметься розкриття додаткової інформації.

КІМФЗ 23 "Невизначеність при обліку податку на прибуток" (опублікована 7 червня 2017 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати). МСБО 12 містить керівництво з обліку поточного і відстроченого податку, проте не містить рекомендацій, як відображати вплив невизначеності. В інтерпретації уточнюється, як застосовувати вимоги до визнання та оцінки в МСБО 12 за наявності невизначеності щодо обліку податку на прибуток. Організація повинна вирішити, чи розглядати кожний випадок невизначеності податкового обліку окремо або разом з одним чи кількома іншими випадками невизначеності, залежно від того, який підхід дозволяє найкраще спрогнозувати розв'язання невизначеності. Організація повинна робити припущення про те, що податкові органи проведуть перевірку сум, які вони мають право перевіряти, і у ході проведення перевірки матимуть доскональні знання щодо всієї відповідної інформації. Якщо організація доходить висновку про малоімовірність прийняття податковими органами рішення з конкретного питання, щодо якого існує невизначеність при обліку податку, наслідки невизначеності відображатимуться при визначенні відповідного оподаткованого прибутку чи збитку, податкових баз, невикористаних податкових збитків, невикористаних податкових пільг чи податкових ставок шляхом використання найбільш імовірної суми або очікуваної суми, залежно від того, який метод організація вважає найбільш прийнятним для прогнозування розв'язання невизначеності. Організація відобразить ефект зміни фактів та обставин чи появи нової інформації, яка впливає на судження та оціночні розрахунки, використання яких вимагається інтерпретацією як зміна облікових оцінок. Приклади змін фактів та обставин чи нової інформації, яка може призвести до перегляду судження або оціночного розрахунку, включають, серед іншого, перевірки чи дії податкових органів, зміни правил, встановлених податковими органами, або закінчення строку дії права податкових органів на перевірку чи повторну перевірку конкретного питання, пов'язаного з обліком податку на прибуток. Відсутність згоди чи незгода податкових органів з окремим рішенням з конкретного питання, пов'язаного з обліком податку на прибуток, за відсутності інших фактів, скоріше за все, не являтиме собою зміну фактів чи обставин або нову інформацію, яка впливає на судження та оціночні розрахунки відповідно до цієї інтерпретації.

Щорічні удосконалення МСФЗ 2015-2017 років - зміни МСФЗ 3, МСФЗ 11, МСБО 12 та МСБО 23 (опубліковані 12 грудня 2017 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати). Зміни обмеженої сфери застосування впливають на чотири стандарти. В МСФЗ 3 були внесені роз'яснення, відповідно до яких покупець повинен провести переоцінку раніше наявної у нього частки участі у спільній операції, якщо він отримує контроль над бізнесом. Водночас, в МСФЗ 11 тепер чітко роз'яснено, що інвестор не повинен проводити переоцінку раніше наявної у нього частки участі, якщо він отримує спільний контроль над спільною операцією, аналогічно існуючим вимогам обліку в тих випадках, коли асоційована компанія стає спільним підприємством, і навпаки. Змінений МСБО 12 роз'яснює, що організація повинна відображати всі пов'язані з виплатою дивідендів ефекти з податку на прибуток у тих же розділах, де були відображені операції або події, внаслідок яких був сформований відповідний прибуток, що підлягає розподілу, наприклад, у складі прибутку чи збитку або у складі іншого сукупного доходу. Роз'яснено, що ця вимога застосовується в усіх випадках, коли виплати за фінансовими інструментами, класифікованими як дольові, являють собою розподіл прибутку, а не тільки в тих випадках, коли податкові наслідки є результатом застосування різних податкових ставок до розподіленого і нерозподіленого прибутку.

Переглянутий МСБО 23 тепер містить чіткі рекомендації, що позикові кошти, отримані для цілей фінансування конкретного активу, виключаються з фонду витрат за позиковими коштами загального призначення, які можуть бути капіталізовані, тільки до тих пір, поки цей актив не буде практично завершений.

6 Нові стандарти та інтерпретації, які ще не застосовуються (продовження)

Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Концептуальна основа фінансової звітності у новій редакції містить новий розділ про оцінку, рекомендації щодо відображення у звітності фінансових результатів, удосконалені визначення та рекомендації (зокрема, визначення зобов'язання) і роз'яснення таких важливих питань, як функції управління, обачливість та невизначеність оцінки у ході підготовки фінансової звітності.

Визначення суттєвості – зміни МСБО 1 та МСБО 8 (опубліковані 31 жовтня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни уточнюють визначення суттєвості та застосування цього поняття завдяки включенню рекомендацій щодо визначення, які раніше були наведені в інших стандартах МСФЗ. Крім того, були допрацьовані пояснення до цього визначення. Зміни також забезпечують послідовність використання визначення суттєвості в усіх стандартах МСФЗ. Інформація вважається суттєвою, якщо обґрунтовано очікується, що її пропуск, викривлення або складність її розуміння може вплинути на рішення, які приймають основні користувачі фінансової звітності загального призначення на основі такої фінансової звітності, яка відображає фінансову інформацію про конкретну організацію, що звітує.

Компанія продовжує оцінювати вплив нових стандартів на її окрему фінансову звітність, проте вона не очікує їх суттєвого впливу на фінансову звітність.

Інші нові або переглянуті стандарти чи інтерпретації, які вступають у силу для річних періодів, починаючи з 1 січня 2019 року або після цієї дати, ймовірно не матимуть суттєвого впливу на Компанію.

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Компанія - це підприємство 100% акцій якого належить державі Україна та належить до сфери управління Міністерства інфраструктури України. Оскільки Компанія знаходиться під кінцевим контролем Уряду України, то усі контрольовані державою підприємства вважаються пов'язаними сторонами під спільним контролем. Також до пов'язаних сторін відносяться органи державної влади серед яких присутні Кабінет міністрів України, галузеві міністерства, органи судової гілки влади, підприємства державної форми власності або контрольовані державою, а також суб'єкти господарювання, які спільно контролюються або істотно впливають на уряд.

Операції із пов'язаними сторонами здійснюються на загальних умовах, які не відрізняються від умов, які доступні для непов'язаних сторін, і включають послуги з пересилання листів, посилок та листівок, послуги з доставки пенсій та інших соціальних виплат громадянам із державного та місцевого бюджетів, передплати та доставки періодичних видань, доставки посилок, приймання платежів від третіх сторін та окремі види грошових переводів. Протягом обох періодів Компанія залучалась Пенсійним фондом України до доставки пенсій фізичним особам. Будь ласка, зверніться до Примітки 20 для резюме доходу, отриманого від цієї діяльності.

Станом на 31 грудня 2018 і 31 грудня 2017 року переважна більшість залишків грошових коштів на банківських рахунках Компанії були розміщені в трьох державних банках України (Примітка 12)

Ключовим управлінським персоналом вважається Генеральний директор (та/або виконуючий обов'язки Генерального директора) та два заступники, відповідальні за операції та фінанси, відповідно. У 2018 році загальна сума компенсації ключового управлінського персоналу становила 21 652 тисячі гривень (у 2017 році – 16 572 тисячі гривень). Компенсація ключового управлінського персоналу складається з короткострокових заробітних плат та премій.

8 Інформація за сегментами

Для цілей прийняття рішень Генеральний директор Компанії та його управлінська команда аналізують внутрішні звіти про виручку кожного з наступних чотирьох бізнес-напрямків:

- поштові послуги (включаючи клієнтів-фізичних та юридичних осіб)
- фінансові послуги (включаючи доставку пенсій, грошові перекази та платежі третіх осіб)
- роздрібна торгівля (включаючи продажі товарів за комісійними угодами та власних товарів)
- інші послуги.

Ці бізнес-напрямки надають різні послуги і використовують різні технології та ринкові стратегії, отже, управління кожним з них здійснюється окремо.

Витрати Компанії не розподіляються на зазначені бізнес-напрямки, отже, результати їхньої діяльності не оцінюються окремо. Генеральний директор оцінює результати діяльності в цілому по Компанії. На цій підставі керівництво дійшло висновку, що Компанія функціонує в одному сегменті – надання послуг поштового зв'язку та інших пов'язаних послуг.

Інформація про джерела та географічну структуру виручки розкрита у Примітці 20. Усі необоротні активи Компанії розташовані на території України.

Головні клієнти

У 2018 та 2017 роках єдиним клієнтом доходи від якого перевищують 10% сукупного доходу Компанії був Пенсійний фонд України. Пенсійний фонд представлений більш ніж 600 регіональними управліннями, кожне з яких уклало договори з підрозділами Компанії на надання послуг. Сума доходу отриманого як винагорода за доставку пенсій та інших соціальних виплат становила за 2018 рік 1 506 755 тисяч гривень (за 2017 рік - 1 376 058 тисяч гривень).

9 Основні засоби та незавершене будівництво

У балансовій вартості основних засобів та незавершеного будівництва відбулися такі зміни:

	Будівлі та споруди	Виробниче та інше обладнання	Транспортні засоби	Офісні меблі та обладнання	Всього основних засобів	Незавершене будівництво
На 1 січня 2017 р.						
Первісна вартість	3 287 923	507 771	157 761	257 124	4 210 579	154 469
Накопичений знос та знецінення	(384 205)	(336 348)	(121 321)	(207 946)	(1 049 820)	-
Балансова вартість на 1 січня 2017 р.	2 903 718	171 423	36 440	49 178	3 160 759	154 469
Надходження	-	-	-	-	-	357 649
Переміщення	4 372	54 204	91 434	44 346	194 356	(194 356)
Вибуття (за первісною вартістю)	(1 652)	-	-	-	(1 652)	-
Вибуття (за накопиченим зносом)	181	-	-	-	181	-
Переведення до інвестиційної нерухомості	(1 750)	-	-	-	(1 750)	-
Амортизаційні відрахування та втрати від знецінення	(85 382)	(54 138)	(14 635)	(37 383)	(191 538)	(15 336)
На 31 грудня 2017 р.						
Первісна вартість	3 288 893	561 975	249 195	301 470	4 401 533	302 426
Накопичений знос та знецінення	(469 406)	(390 486)	(135 956)	(245 329)	(1 241 177)	-
Балансова вартість на 31 грудня 2017 р.	2 819 487	171 489	113 239	56 141	3 160 356	302 426
Надходження	-	-	-	-	-	336 113
Переміщення	36 791	113 675	300 645	95 516	546 627	(546 627)
Вибуття (за первісною вартістю)	(559)	-	-	-	(559)	-
Вибуття (за накопиченим зносом)	89	-	-	497	586	-
Переведення зі складу інвестиційної нерухомості	(1 502)	-	-	-	(1 502)	-
Амортизаційні відрахування та втрати від знецінення	(78 567)	(58 070)	(37 200)	(107 575)	(281 412)	(6 174)
На 31 грудня 2018 р.						
Первісна вартість	3 323 623	675 650	549 840	396 986	4 946 099	85 738
Накопичений знос та знецінення	(547 884)	(448 556)	(173 156)	(352 407)	(1 522 003)	-
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	2 775 739	227 094	376 684	44 579	3 424 096	85 738

9 Основні засоби та незавершене будівництво (продовження)

Незавершене будівництво – це переважно будівництво та переобладнання будівель і споруд та придбання статей основних засобів, ще не введених в експлуатацію. Після завершення активи переводяться до відповідної категорії основних засобів.

До 1 березня 2017 року право власності на всі основні засоби та незавершене будівництво в управлінні Компанії, які вона використовує у своїй господарській діяльності, було зареєстровано в особі уряду України. Згідно зі Статтею 73 Господарського кодексу України власність державного підприємства належить уряду і надається цьому підприємству на правах господарського або експлуатаційного управління. Таким чином, майно юридично залишалося у власності уряду. Проте, по суті, відносини між Компанією та урядом передбачають право використання відповідних об'єктів протягом необмеженого часу (до їх повної амортизації, зносу або руйнування – в уряду не залишається жодних елементів ризику, пов'язаного із залишковою вартістю активів наприкінці їх строку корисної експлуатації) та отримання економічних вигод від користування активами. З огляду на це Компанія визнала ці об'єкти основних засобів та незавершеного будівництва у своїй фінансовій звітності.

У березні 2017 року уряд України завершив реорганізацію Компанії з державного підприємства у акціонерне товариство (Примітка 14). У липні 2018 року між Міністерством інфраструктури України та Компанією був підписаний акт про передачу майна АТ "Укрпошта", правонаступнику державного підприємства.

Загальна сума нарахованого зносу та знецінення за роки, що закінчилися 31 грудня, представлена таким чином:

	Прим.	2018 рік	2017 рік
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	21	253 401	169 582
Адміністративні витрати	23	13 498	10 875
Витрати на збут	22	1 392	2 878
Інші операційні витрати	24	19 295	23 539
Всього амортизаційних відрахувань та втрат від знецінення		287 586	206 874

Протягом 2018 року Компанією були придбані основні засоби (транспорт) за договорами фінансової оренди на загальну вартість 182 705 тисяч гривень, з первинним внеском 67 776 тисяч гривень (в 2017 році – на 90 676 тисяч гривень з первинним внеском 34 000 тисяч гривень). На 31 грудня 2018 року чиста балансова вартість цих основних засобів, що утримуються на умовах фінансової оренди за діючими договорами, складала 218 054 тисячі гривень (31 грудня 2017 року – 90 172 тисячі гривень)

10 Товарно-матеріальні запаси

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Сировина	159 774	136 213
Товари для перепродажу	67 918	91 799
Готова продукції та незавершене виробництво	8 145	7 724
Всього товарно-матеріальних запасів	235 837	235 736

Сировина представлена переважно автомобільним паливом та різними матеріалами, що використовуються у поштової діяльності.

11 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, аванси видані та інша поточна дебіторська заборгованість

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	183 982	848 177
Інша поточна дебіторська заборгованість	151 564	100 915
Всього фінансової дебіторської заборгованості (валова балансова вартість)	335 546	949 092
Аванси видані	22 402	24 900
Інша дебіторська заборгованість	31 247	19 523
Оціночний резерв під знецінення	(38 553)	(18 753)
Всього дебіторської заборгованості, авансів виданих та іншої дебіторської заборгованості	350 642	974 762

Фінансова дебіторська заборгованість за вирахуванням оціночного резерву під знецінення станом на 31 грудня деномінована у таких валютах:

	2018 рік	2017 рік
- Гривні	149 898	150 415
- СПЗ	75 077	716 197
- Долари США	64 253	62 133
- Євро	7 765	1 594
Всього фінансової дебіторської заборгованості	296 993	930 339

Станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2017 року дебіторська заборгованість, аванси видані та інша дебіторська заборгованість є безпроцентними та погашаються у ході звичайної діяльності.

Компанія застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9, який дозволяє використання резерву під очікувані збитки за весь строк інструменту для всієї дебіторської заборгованості. Для оцінки очікуваного кредитного збитку дебіторська заборгованість об'єднана у категорії згідно зі спільними характеристиками кредитного ризику та кількістю днів прострочення. Рівні ОКЗ основані на характеристиках оплати продажів за 24 місяців до 31 грудня 2018 року або 1 січня 2018 року, відповідно, та аналогічних історичних кредитних збитках, понесених за цей період. Рівні збитків за минулі періоди коригуються з урахуванням поточної та прогнозованої інформації про макроекономічні фактори, що впливають на здатність покупців погашати дебіторську заборгованість.

11 Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, аванси видані та інша поточна дебіторська заборгованість (продовження)

Оціночний резерв під кредитні збитки від дебіторської заборгованості визначається згідно з матрицею резервування, яка наведена у таблиці нижче. Матриця резервування основана на кількості днів прострочення активу.

У % від валової вартості	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк
- не прострочена			
• Поштові оператори інших країн	0,00%	139 657	-
• Державні установи та державні підприємства	0,86%	36 918	319
• Комунальні підприємства	0,86%	19 980	172
• Інші підприємства	0,86%	99 690	858
		296 245	1 349
- прострочена менше ніж 30 днів	30,39%	2 596	789
- прострочена від 30 до 180 днів	49,57%	575	285
- прострочена від 181 до 360 днів	100,00%	1 209	1 209
- прострочена більше ніж 361 день	100,00%	34 921	34 921
Всього фінансової дебіторської заборгованості на 31 грудня 2018 р. (валова балансова вартість)		335 546	38 553
Оціночний резерв під кредитні збитки		(38 553)	
Всього фінансової дебіторської заборгованості на 31 грудня 2018 р.		296 993	

У таблиці далі пояснюються зміни у сумі оціночного резерву під кредитні збитки від дебіторської заборгованості за спрощеною моделлю ОКЗ з початку до закінчення річного періоду:

	Всього оціночного резерву під кредитні збитки
На 31 грудня 2017 р. (Примітка 5)	18 753
Вплив від запровадження МСФЗ 9	10 672
Резерв на 1 січня 2018 р.	29 425
Резерв, нарахований протягом року	9 128
На 31 грудня 2018 р.	38 553

У сумі резерву під знецінення фінансової дебіторської заборгованості відбулися такі зміни:

	Резерв під знецінення
На 1 січня 2017 р.	8 425
Відрахування за рік	10 328
На 31 грудня 2017 р.	18 753

12 Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівкових коштів, коштів на банківських рахунках до запитання та грошових коштів у дорозі.

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Кошти на банківських рахунках до запитання	1 677 825	2 608 012
У тому числі:		
Банківські рахунки загального призначення	1 279 729	869 690
Банківські рахунки спеціального призначення	398 096	1 738 322
Грошові кошти в касі	169 106	374 635
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	1 846 931	2 982 647

Банківські рахунки спеціального призначення являють собою грошові кошти, отримані від Пенсійного фонду та інших соціальних установ із визначеною метою доставки пенсій та інших соціальних виплат громадянам.

Станом на 31 грудня грошові кошти та їхні еквіваленти деноміновані у таких валютах:

	2018 рік	2017 рік
- Гривні	1 341 303	2 711 677
- Долари США	482 073	253 741
- Євро	23 272	17 229
- Швейцарські франки	283	-
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	1 846 931	2 982 647

Кошти на банківських рахунках до запитання були розміщені під фіксовану процентну ставку у діапазоні від 0% до 19,7% річних.

Нижче у таблиці подано зведену інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рейтингів Moody's Investors Service:

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Кошти на банківських рахунках до запитання		
Не прострочені та не знецінені		
- B1	3 333	-
- Сaa1	844 146	
- Сaa2	-	2 362 877
- Сaa3	-	13 496
- без рейтингу	830 346	231 639
Всього	1 677 825	2 608 012

Станом на 31 грудня 2018 року кошти на банківських рахунках до запитання у сумі 1 428 830 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року - 2 595 748 тисяч гривень) були розміщені у трьох великих українських державних банках.

13 Активи та зобов'язання на окупованих територіях

Російські війська окупували Крим наприкінці лютого 2014 року, а 1 березня 2014 року Державна Дума Російської Федерації ухвалила використання збройних сил на території України. 16 березня у Криму був проведений так званий референдум про відокремлення від України, після чого 18 березня Росія підписала з Кримом угоду про приєднання території Криму до Російської Федерації. Окрім Росії, так званий референдум та приєднання визнало лише декілька країн.

Крім того, у 2014 році озброєні угруповання сепаратистів отримали контроль над окремими територіями Донецької і Луганської областей на сході України. Уряд України розпочав антитерористичну операцію, яка триває по сьогоднішній день. У 2017-2018 роках час від часу відбувалося посилення озброєного протистояння вздовж лінії розмежування сторін конфлікту, хоча й було менш вираженим, ніж у 2015 році.

Компанія володіє активами та визнає зобов'язання на територіях Донецької та Луганської областей, де триває збройний конфлікт, та у Криму. Після різних дат у 2014 році Компанія не могла ні проводити діяльність з використанням цих активів, ані вивести їх на територію, підконтрольну уряду України.

Тому Компанія об'єднала відповідні активи та визнала резерв під знецінення загальної суми активів, що знаходяться на окупованих територіях (у Криму та на сході України) на 31 грудня 2018 року та 2017 року.

Станом на 31 грудня 2017 року керівництво прийняло рішення припинити визнавати зобов'язання, що виникли внаслідок діяльності філій на території тимчасово окупованої АР Крим та НКТ у сумі 111 846 тисяч гривень, внаслідок того, що сплинув термін позовної давності по таким зобов'язанням та відсутності звернень з приводу погашення таких зобов'язань, з відповідним визнанням іншого доходу (Примітка 4).

14 Акціонерний капітал

Станом на 31 грудня 2016 року Компанія була зареєстрована у формі державного підприємства у відповідності до визначення, передбаченого законодавством України. У березні 2017 року Укрпошту було зареєстровано у формі АТ, 100% акцій якого належать державі Україна. АТ «Укрпошта» є правонаступником державного підприємства. У складі уряду Компанія безпосередньо підпорядкована Міністерству інфраструктури України. Формальним власником Компанії є Фонд державного майна України, якому належать права на 100% акціонерного капіталу Компанії.

У березні 2017 року уряд України завершив реорганізацію Компанії з державного підприємства у акціонерне товариство. Проведення процедури реорганізації в акціонерне товариство здійснювалось у відповідності з Планом проведення перетворення, що був визначений наказом Мінінфраструктури України. Перетворення було здійснено шляхом корпоратизації та реєстрації як АТ з 6 518 597 ухваленими до випуску та випущеними простими акціями номінальною вартістю 1 000 гривень за акцію. Станом на 31 грудня 2018 року та 2017 року 100% акцій Компанії належать державі Україна, не підлягають відчуженню, не зареєстровані на біржі та не є предметом торгів на ринку.

Оцінка вартості акцій АТ «Укрпошта» відбувалася із залученням незалежного оцінювача, який провів оцінку справедливої вартості активів та зобов'язань Компанії відповідно до правил оцінки акцій розроблених фондом державного майна України. Вартість акціонерного капіталу була розрахована як справедлива вартість активів за вирахуванням справедливої вартості зобов'язань на дату оцінки. Проведення справедливої оцінки вимагається правилами корпоратизації, щоб уряд мав змогу визначити вартість акціонерного капіталу нового суб'єкта господарювання. Оскільки новий суб'єкт, яким стало АТ «Укрпошта», є продовженням існуючого бізнесу, активів та зобов'язань попередньої юридичної особи, то зазначена вище справедлива вартість активів та зобов'язань не могла бути відображена у фінансовій звітності Компанії. Відповідно, вплив формування статутного капіталу нової компанії було показано як ефект корпоратизації у сумі 5 254 038 тисяч гривень, як окремий резерв у власному капіталі.

14 Акціонерний капітал (продовження)

	Кількість простих акцій	Зареєстро- ваний капітал	Ефект корпора- тизації	Всього
На 31 грудня 2018 р. / На 31 грудня 2017 р.	6 518 597	6 518 597	(5 254 038)	1 264 559

Станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2017 року чисті активи загальною сумою 2 283 839 тисяч гривень та 2 798 759 тисяч гривень, відповідно, були менше зареєстрованого акціонерного капіталу Компанії у сумі 6 518 597 тисяч гривень. Відповідно до вимог Цивільного кодексу України (далі – «Кодекс»), чисті активи мають утримуватися на рівні, вищому, ніж зареєстрований акціонерний капітал. Згідно з Кодексом, Компанія має 2 роки на усунення порушення. У разі його неусунення Кодекс вимагає зменшення суми зареєстрованого акціонерного капіталу. Керівництво вважає, що недотримання цих вимог законодавства не призведе до суттєвого негативного впливу на діяльність або фінансову звітність Компанії.

15 Позикові кошти

Далі показано балансову вартість позикових коштів:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Облігації	112 627	4 700
Строковий кредит	-	319 178
Всього позикових коштів	112 627	323 878

Строковий кредит деномінований у доларах США.

Грошові та негрошові зміни позикових коштів за період наведені у поданій нижче таблиці:

	2018 рік	2017 рік
Початковий залишок на 1 січня	323 878	290 973
Грошовий рух		
Залучення коштів	104 308	4 700
Оплата відсотків	(50 643)	(5 963)
Погашення кредиту	(235 238)	-
Негрошовий рух		
Реструктуризація заборгованості по кредиту	(111 008)	-
Витрати, пов'язані з обслуговуванням облігацій	54 162	-
Відсотки нараховані протягом періоду	25 582	23 746
Витрати з курсової різниці нараховані протягом періоду	1 586	8 560
Штрафні санкції нараховані протягом періоду	-	1 862
Кінцевий залишок на 31 грудня	112 627	323 878

Облігації

У 2017 році Компанія зареєструвала емісію іменних процентних звичайних облігацій з номінальною вартістю однієї облігації – 100 тисяч гривень. Розміщення облігацій на одній із фондових бірж України розпочалося у грудні 2017 року та відбулося протягом 2018 року.

Загальна вартість випуску облігацій становить:

- серія "А" – 150 000 тисяч гривень (в обігу до листопада 2020 року, оферта у листопаді 2018 року та листопаді 2019 року)
- серія "В" – 200 000 тисяч гривень (в обігу до травня 2022 року, оферта у травні 2019 року та листопаді 2020 року)
- серія "С" – 250 000 тисяч гривень (в обігу до листопада 2023 року, оферта у листопаді 2019 року та листопаді 2021 року)

15 Позикові кошти (продовження)

Розмір купонного відсоткового доходу встановлено на рівні 19% річних до дати першої оферти. У листопаді 2018 року настала дата оферти по облігаціям серії А. На дату оферти облігації до викупу не були запропоновані. Розмір купонного відсоткового доходу по цим облігаціям залишився на рівні 19% річних. Можливість дострокового погашення відсутня, крім вказаних вище попередньо встановлених дат. Протягом 2018 року було розміщено 595 300 тисяч гривень по облігаціям серії А, В та С. Грошові кошти, залучені від розміщення облігацій було спрямовано на фінансування основної діяльності Компанії, зокрема на ремонт та оновлення об'єктів поштового зв'язку; придбання автотранспорту, комп'ютерної техніки. Також, протягом 2018 року Компанія здійснювала викуп облігацій. Заборгованість станом на 31 грудня 2018 року становила 112 627 тисяч гривень.

Кредит

У грудні 2013 року Компанія підписала договір про залучення кредитної лінії від ПАТ «ВБР» (далі - "Кредитор") на загальну суму 22 893 тисячі доларів США. Кредитна лінія відкрита під фіксовану процентну ставку 10,5% річних (у 2017 році - 10,5% річних) та підлягає остаточному погашенню у грудні 2018 року. Станом на 31 грудня 2017 року використана частина кредитної лінії становила 8 500 тисяч доларів США.

Умови кредитної лінії передбачали надання у заставу грошових надходжень за контрактами про надання послуг з Поштою Польщі та Поштою Словаччини не пізніше трьох місяців після дати підписання договору про відкриття кредитної лінії. Компанія не надала заставу за цим договором на дату цієї фінансової звітності.

У листопаді 2014 року НБУ запровадив у ПАТ "ВБР" тимчасову адміністрацію та призначив Фонд гарантування вкладів фізичних осіб правонаступником та управляючим банку. Згідно з чинними нормативно-правовими вимогами, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб має право продавати майнові права за кредитними договорами Кредитора.

У вересні 2018 року Компанія завершила процес переговорів по врегулюванню зобов'язання з третьою стороною, яка викупила борг у Фонду гарантування вкладів фізичних осіб України. За результатами переговорів борг був погашений у сумі 8 364 тисячі доларів США (235 238 тисяч гривень) з визнанням у 2018 році прибутку від урегулювання зобов'язань у сумі 111 108 тисяч гривень.

Фінансова оренда

Протягом 2018 року було укладено декілька договорів фінансового лізингу на загальну суму 219 246 тисяч гривень (з ПДВ), для оновлення технологічного автотранспорту, що використовується для міжрегіональних та внутрішніх перевезень (протягом 2017 року – на суму 108 810 тисяч гривень (з ПДВ). З них сума первинного внеску склала 81 332 тисячі гривень (в 2017 році – 40 800 тисяч гривень).

Компанія відобразила 137 915 тисяч гривень як заборгованість за договорами фінансової оренди. Зобов'язання Компанії за договорами фінансової оренди були забезпечені правами на орендовані основні засоби. Погашення заборгованості за цими договорами відбуватиметься частинами протягом 2018-2021 років. Станом на 31 грудня 2018 року залишок заборгованості по договорам фінансового лізингу складає 136 877 тисяч гривень, з яких 65 993 тисяч гривень відображено у довгострокових зобов'язаннях та 70 884 тисяч гривень - поточна кредиторська заборгованість за розрахунками за довгостроковими зобов'язаннями (31 грудня 2017 року: залишок заборгованості по договорам фінансового лізингу складав 63 820 тисяч гривень, з яких 25 631 тисяч гривень відображено в довгострокових зобов'язаннях та 38 189 тисяч гривень – поточна кредиторська заборгованість за розрахунками за довгостроковими зобов'язаннями).

15 Позикові кошти (продовження)

Грошові та негрошові зміни фінансової оренди за період наведені у поданій нижче таблиці:

	2018 рік	2017 рік
Вхідний залишок на 1 січня	63 820	-
Негрошовий рух		
Об'єкти, придбані за новими орендними договорами	137 915	68 010
Проценти, нараховані протягом періоду	25 874	2 071
Грошовий рух		
Сплачені щомісячні виплати	(64 858)	(4 190)
Проценти сплачені	(25 874)	(2 071)
Вихідний залишок на 31 грудня	136 877	63 820

Майбутні мінімальні орендні платежі та теперішня вартість орендних платежів представлені наступним чином:

	2018 рік		2017 рік	
	Мінімальні орендні платежі	Теперішня вартість орендних платежів	Мінімальні орендні платежі	Теперішня вартість орендних платежів
До одного року	87 916	65 993	49 437	38 189
Від одного до п'яти років	83 174	70 884	30 738	25 631
Понад п'ять років	-	-	-	-
Загальна сума мінімальних орендних платежів	171 090	136 877	80 175	63 820
За вирахуванням майбутніх фінансових витрат	(34 213)	-	(16 355)	-
Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	136 877	136 877	63 820	63 820

16 Кредиторська заборгованість за основною діяльністю

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю представлена переважно зобов'язаннями до сплати іншим поштовим операторам та іншою кредиторською заборгованістю.

Станом на 31 грудня 2018 року 75% кредиторської заборгованості за основною діяльністю було деноміновано в СПЗ, 21% - у гривнях, 3% - у доларах і 1% - в Євро (на 31 грудня 2017 року 59% кредиторської заборгованості за основною діяльністю було деноміновано в СПЗ, а 41% - у гривнях).

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю являє собою незабезпечені фінансові зобов'язання. Кредиторська заборгованість перед контрагентами в Україні, як правило, погашається протягом 60 днів після визнання.

Компанія є учасником Всесвітнього поштового союзу. Компанія користується послугами іноземних поштових операторів з доставки листів та посилок з України отримувачам за кордон. Вартість таких послуг регулює Всесвітня поштова конвенція. Кредиторська заборгованість перед поштовими операторами інших країн, як правило, погашається від 6 місяців до 2 років.

Справедлива вартість кредиторської заборгованості за основною діяльністю приблизно дорівнює його балансовій вартості.

17 Нарахування та інші зобов'язання

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Нарахований резерв невикористаних відпусток	287 989	192 367
Нараховані премії	28 856	20 473
Інші нарахування та забезпечення	13 343	9 717
Всього нарахувань та інших забезпечень	330 188	222 557

Зростання нарахованого резерву невикористаних відпусток відбулося за рахунок збільшення середньої заробітної плати працівників Компанії в 2018 році у порівнянні з аналогічним періодом минулого року на 32% внаслідок зростання мінімальної заробітної плати.

Компанія очікує, що нарахований резерв невикористаних відпусток буде в основному використаний протягом дванадцяти місяців після звітної дати. Нараховані премії підлягають виплаті протягом трьох місяців після звітної дати.

18 Доходи майбутніх періодів

Доходи майбутніх періодів складаються з таких компонентів:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Доставка періодичних друкованих видань	232 010	186 457
Невикористані поштові марки	120 903	97 355
Приймання платежів на користь третіх осіб	6 998	-
Інше	4 366	2 902
Всього доходів майбутніх періодів	364 277	286 714

Невикористані поштові марки – це авансові платежі за марки, придбані населенням та підприємствами, але ще не використані станом на звітну дату. Оцінка цієї статті доходів майбутніх періодів заснована на застосуванні різних методів оціночних розрахунків і вибірки із використанням даних зовнішніх експертів у всіх належних випадках (див. Примітку 4).

19 Інші поточні зобов'язання

Інші поточні зобов'язання складаються з таких статей кредиторської заборгованості:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Отримані платежі комунальним підприємствам	533 789	404 288
Заборгованість перед видавництвами	468 914	469 706
Грошові перекази до видачі клієнтам	329 281	270 904
Аванси отримані за пенсіями та іншими соціальними виплатами	272 060	1 766 257
Заборгованість за продані товари	116 032	103 369
Інше	47 522	33 123
Інші поточні зобов'язання	1 767 598	3 047 647

Інші поточні зобов'язання - це незабезпечені фінансові зобов'язання, які деноміновані переважно у гривнях та сплачуються, як правило, протягом 60 днів після визнання.

Справедлива вартість інших поточних зобов'язань приблизно дорівнює їх балансовій вартості.

Аванси отримані за пенсіями та іншими соціальними виплатами - це зобов'язання за грошовими коштами отриманими для виплат пенсій та інших соціальних пільг за якими ще не було здійснено доставку адресату. Зменшення суми цих зобов'язань у порівнянні з аналогічним періодом минулого року відбулося через відмову від практики виплати частини пенсії, яка належить до виплати в січні в грудні, яка мала місце в попередні роки.

20 Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік складався з таких компонентів:

	2018 рік	2017 рік
Надання поштових послуг	3 272 520	2 394 434
Листи	1 492 160	1 053 821
Доставка посилок, дрібних пакетів	1 038 416	666 619
Міжнародний поштовий обмін	692 434	574 478
Інші поштові послуги	49 510	99 516
Виплати і доставки пенсій та інших соціальних виплат (Примітка 7)	1 506 755	1 376 058
Фінансові послуги	989 526	742 780
Комунальні платежі	628 375	536 394
Поштові перекази	233 926	206 386
Інші фінансові послуги	127 225	-
Торгівля товарами та надання інших послуг	581 114	560 323
Торгівля власними товарами та комісійними товарами	385 133	375 997
Інше	195 981	184 326
Оформлення за передплатою та доставка періодичних друкованих видань	441 621	332 189
Всього доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	6 791 536	5 405 784

20 Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (продовження)

Доходи отримані від реалізації клієнтам, географічне розташування яких показане далі*:

	2018 рік	2017 рік
Україна	6 062 088	4 797 695
Китай	299 981	242 265
Росія	89 284	80 015
Естонія	72 192	9 361
Інші країни	267 991	276 448

Всього доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

6 791 536

5 405 784

* географічний аналіз представлений, виходячи з місцезнаходження контрагента, якому Компанія надає послугу.

Момент визнання виручки (окремо за кожним джерелом) наведено далі:

	2018 рік	2017 рік
У певний момент часу	6 468 399	5 146 676
Виплати і доставки пенсій та інших соціальних виплат	1 506 755	1 376 058
Листи	1 492 160	1 053 821
Доставка посилок, дрібних пакетів	1 038 416	666 619
Фінансові послуги	989 526	742 780
Міжнародний поштовий обмін	692 434	574 478
Торгівля товарами та надання інших послуг	581 114	560 323
Оформлення за передплатою	118 484	73 081
Інші поштові послуги	49 510	99 516
Протягом періоду	323 137	259 108
Доставка періодичних друкованих видань	323 137	259 108
Всього доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	6 791 536	5 405 784

21 Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за рік складалася з таких компонентів:

	2018 рік	2017 рік
Заробітна плата	3 490 916	2 648 898
Соціальні внески	869 368	671 880
Витрати на матеріали	601 159	513 138
Виплати іноземним поштовим операторам	491 694	384 728
Знос та амортизація	253 962	173 065
Собівартість реалізованих товарів	112 027	87 125
Банківські комісії	80 266	82 176
Інше	464 658	356 243
Всього собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6 364 050	4 917 253

22 Витрати на збут

Витрати на збут за рік складалася з таких компонентів:

	2018 рік	2017 рік
Заробітна плата	130 643	103 108
Соціальні внески	33 546	26 222
Витрати на матеріали	6 340	2 868
Витрати на рекламу	6 257	24 869
Знос та амортизація	1 409	2 878
Інше	2 223	1 806
Всього витрат на збут	180 418	161 751

23 Адміністративні витрати

Адміністративні витрати за рік складалася з таких компонентів:

	2018 рік	2017 рік
Заробітна плата	629 114	567 269
Соціальні внески	96 939	94 006
Обов'язкові платежі, податки та збори	23 360	9 620
Знос та амортизація	16 233	10 875
Витрати на матеріали	7 655	5 519
Інше	44 155	20 475
Всього адміністративних витрат	817 456	707 764

У 2018 році Компанія змінила презентацію заробітної плати внаслідок внесення змін до переліку відповідності номенклатури посад складу витрат операційної діяльності, згідно з яким було перерозподілено витрати на оплату праці між собівартістю, адміністративними витратами та витратами на збут. Відповідно до МСБО 1 зміни було внесено ретроспективно, і порівняльні дані за 2017 рік були представлені відповідним чином для забезпечення можливості їх порівняння з фінансовими даними поточного року (Примітка 3).

24 Інші операційні витрати

Інші операційні витрати за рік складалася з таких компонентів:

	2018 рік	2017 рік
Заробітна плата	31 430	21 044
Збитки мінус прибутки від курсової різниці	19 918	-
Соціальні внески	19 348	15 703
Знецінення необоротних активів	17 715	15 336
Штрафи та пеня	14 082	802
Нарахування резерву сумнівних боргів	9 128	10 328
Нестача запасів	9 000	3 318
Знос та амортизація	2 391	8 203
Інше	7 660	21 497
Всього інших операційних витрат	130 672	96 231

25 Інші фінансові доходи

Фінансові доходи за рік склалися з таких компонентів:

	2018 рік	2017 рік
Прибуток від реструктуризації заборгованості по кредиту	111 008	-
Відсотки, одержані по залишкам на рахунках банків	40 202	32 551
Дивіденди одержані	2 894	2 474
Інше	370	145
Всього фінансових доходів	154 474	35 170

26 Фінансові витрати

Фінансові витрати за рік склалися з таких компонентів:

	2018 рік	2017 рік
Витрати, пов'язані з обслуговуванням облігацій	54 162	15
Витрати, пов'язані з фінансовим лізингом	25 874	2 071
Процентні витрати за строковими кредитами	25 582	23 746
Чисті збитки від курсової різниці за позиковими коштами в іноземній валюті	1 586	8 573
Інше	-	397
Всього фінансових витрат	107 204	34 802

27 Інші операційні доходи

Інші операційні доходи за рік склалися з таких компонентів:

	2018 рік	2017 рік
Фінансування від всесвітнього поштового союзу	15 166	23 367
Інше	28 126	19 193
Прибутки мінус збитки від курсової різниці	-	116 918
Припинення визнання поточних зобов'язань на окупованих територіях	-	111 846
Всього інших операційних доходів	43 292	271 324

28 Податок на прибуток

	2018 рік	2017 рік
Дохід з відстроченого податку на прибуток	(119 213)	(41 960)
Кредит з податку на прибуток за рік	(119 213)	(41 960)

Компанія оподатковується в Україні. У 2018 та 2017 роках податок на прибуток Компанії стягувався з суми оподатковуваного доходу за вирахуванням витрат, що зменшують базу оподаткування, за ставкою 18%.

	2018 рік	2017 рік
Збиток до оподаткування	(626 994)	(219 440)
Передбачена законом ставка податку на прибуток	18%	18%
Теоретичні податковий кредит за передбаченою законом ставкою податку на прибуток	(112 859)	(39 499)
Перегляд оцінки раніше визнаного зобов'язання	(8 005)	(6 614)
Вплив витрат, що не враховуються для цілей оподаткування	1 650	4 153
Податок на прибуток за рік	(119 213)	(41 960)

28 Податок на прибуток (продовження)

	1 січня 2018 р.	Віднесено на прибуток та збиток	Вплив від запровадження МСФЗ 9	31 грудня 2018 р.
Податковий вплив тимчасових різниць, що зменшують/(збільшують) суму оподаткування				
Податкові збитки минулих періодів	33 363	89 026	-	122 389
Дебіторська заборгованість	-	3 390	1 222	4 612
Незавершене будівництво	3 254	618	-	3 872
Нематеріальні активи	2 723	174	-	2 897
Інша поточна дебіторська заборгованість	4 442	(2 816)	702	2 328
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	18 295	(18 295)	-	-
Доходи майбутніх періодів	17 524	(17 524)	-	-
Короткострокові кредити банків	10 736	(10 736)	-	-
Відстрочений податковий актив	90 337	43 837	1 924	136 098
За вирахуванням відстрочених податкових зобов'язань	(90 337)	(43 837)	(1 924)	(136 098)
Визнаний відстрочений податковий актив	-	-	-	-
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(259 629)	9 268	-	(250 361)
Дебіторська заборгованість	(66 108)	66 108	-	-
Відстрочене податкове зобов'язання	(325 737)	75 376	-	(250 361)
За вирахуванням відстрочених податкових активів	90 337	43 837	1 924	136 098
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(235 400)	119 213	1 924	(114 263)

Очікується, що усі податкові різниці, окрім пов'язаних з основними засобами та інвестиційною нерухомістю і перенесеними податковими збитками, будуть реалізовані протягом наступного облікового періоду.

28 Податок на прибуток (продовження)

	1 січня 2017 р.	Віднесено на прибуток та збиток	31 грудня 2017 р.
Податковий вплив тимчасових різниць, що зменшують/(збільшують) суму оподаткування			
Оборотні активи на окупованих територіях	33 361	(33 361)	-
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	23 191	(4 896)	18 295
Доходи майбутніх періодів	11 938	5 586	17 524
Короткострокові кредити банків	10 401	335	10 736
Нематеріальні активи	5 564	(2 841)	2 723
Незавершене будівництво	-	3 254	3 254
Інша поточна дебіторська заборгованість	1 891	2 551	4 442
Податкові збитки минулих періодів	-	33 363	33 363
Відстрочений податковий актив	86 346	3 991	90 337
За вирахуванням відстрочених податкових зобов'язань	(86 346)	(3 991)	(90 337)
Визнаний відстрочений податковий актив	-	-	-
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(276 675)	17 046	(259 629)
Дебіторська заборгованість	(73 206)	7 098	(66 108)
Поточні зобов'язання на окупованих територіях	(13 515)	13 515	-
Інша поточна заборгованість	(310)	310	-
Відстрочене податкове зобов'язання	(363 706)	37 969	(325 737)
За вирахуванням відстрочених податкових активів	86 346	3 991	90 337
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(277 360)	41 960	(235 400)

29 Умовні та інші зобов'язання

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні державні та місцеві органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Компанії у зв'язку з діяльністю Компанії та операціями в рамках цієї діяльності. Останні події в Україні свідчать про те, що податкові органи можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства, і існує можливість того, що операції та діяльність Компанії, які в минулому не оскаржувались, будуть оскаржені. У результаті можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їхнього закінчення. За певних обставин перевірка може охоплювати більш тривалі періоди.

Українське податкове адміністрування поступово посилюється, у тому числі підвищується ризик перевірок операцій, які не мають чіткої фінансово-господарської мети або виконаних за участю контрагентів, які не дотримуються вимог податкового законодавства. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їхнього закінчення. За певних обставин перевірка може охоплювати більш тривалі періоди.

Питання, пов'язані з охороною довкілля. Система заходів із дотримання природоохоронного законодавства в Україні знаходиться на етапі розвитку, і позиція органів влади щодо його виконання постійно переглядається. У випадку виникнення зобов'язань, вони визнаються у фінансовій звітності у тому періоді, в якому вони виникли. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок зміни чинних норм та законодавства, а також судових процесів, не піддаються оцінці, проте можуть мати суттєвий вплив. За існуючого порядку, який забезпечує дотримання вимог чинного законодавства, керівництво вважає, що суттєвих зобов'язань внаслідок забруднення навколишнього середовища не існує.

29 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання НКТ. Як зазначено у Примітці 13 Компанія припинила визнавати зобов'язання філій що виникли внаслідок діяльності філій на території тимчасово окупованої АР Крим та неконтрольованих районах Донецької та Луганської областей. По таким зобов'язанням у майбутньому можливі звернення з приводу стягнення заборгованості, але керівництво оцінює ймовірність настання таких подій досить малою та віддаленою.

30 Управління фінансовими ризиками

У ході своєї діяльності Компанія наражається на численні фінансові ризики, серед яких ринковий ризик (у тому числі цінний ризик, валютний ризик, ризик грошових потоків та ризик справедливої вартості процентної ставки), кредитний ризик та ризик ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися.

Функція управління ризиками здійснюється центральним казначейством у тісній співпраці з операційними підрозділами та у відповідності до політики, затвердженої правлінням. Казначейство Компанії визначає, оцінює та рекомендує методи управління ризиками для їх мінімізації.

Кредитний ризик. Компанія наражається на кредитний ризик, який виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання при настанні терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає у зв'язку з рахунками у банках, в яких розміщено грошові кошти та їх еквіваленти Компанії, та операціями з клієнтами, включаючи непогашену дебіторську заборгованість.

Аналіз та моніторинг кредитних ризиків здійснюються окремо по кожному конкретному клієнту. Кредитні оцінки виконуються щодо всіх клієнтів, які хочуть отримати кредит понад встановлений ліміт.

Керівництво Компанії аналізує непогашену дебіторську заборгованість за основною діяльністю за строками погашення та у подальшому контролює прострочені залишки. Отже, керівництво вважає доцільним надавати у цій фінансовій звітності дані про строки заборгованості та іншу інформацію про кредитний ризик.

Максимальна сума, що наражається на кредитний ризик станом на звітну дату, становить 1 974 818 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року - 3 538 351 тисяча гривень) та являє собою балансову вартість фінансової дебіторської заборгованості і грошових коштів на рахунках банків. Компанія не забезпечує дебіторську заборгованість заставою.

На думку керівництва Компанії, кредитний ризик належним чином врахований у створених резервах на знецінення відповідних активів.

Концентрація кредитного ризику. У Компанії існує концентрація кредитного ризику. Керівництво контролює та розкриває інформацію про концентрацію кредитного ризику на підставі одержаних звітів, в яких містяться дані про контрагентів із загальною сумою заборгованості понад 10% від загальної суми дебіторської заборгованості за основною діяльністю.

30 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У таблиці далі показано залишки за основними контрагентами станом на звітну дату.

Контрагент	Класифікація у балансі	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
ПАТ «Державний ощадний банк України»*	Грошові кошти та їх еквіваленти	827 694	2 350 612
ПАТ АБ «Укргазбанк»*	Грошові кошти та їх еквіваленти	360 250	231 383
Пошта Росії	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	35 013	28 357
Пошта Естонії	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	21 013	7 268
Пошта Малайзії	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	10 591	20 249
Пошта Китаю	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	-	496 258
Пошта Нідерландів (PostNL)	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	2 892	55 011
Пошта Сингапуру	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	-	52 834

* Ці банки є державними і входять до 5 найбільших банків України за розміром активів та капіталу (за даними Національного банку України).

Ринковий ризик. Компанія наражається на ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (а) іноземними валютами та (б) процентними активами і зобов'язаннями, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Компанією, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Показана далі чутливість до ринкових ризиків основана на зміні одного фактору при незмінності решти факторів. На практиці таке трапляється дуже рідко, і зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну.

Валютний ризик. Компанія здійснює свою діяльність переважно в Україні, тому її рівень валютного ризику пов'язаний в основному із позиковими коштами, грошовими коштами та депозитами, деномінованими у доларах США або євро, а також дебіторською та кредиторською заборгованістю, деномінованою в СПЗ. Посилення невизначеності в Україні призвело до волатильності валютного ринку та спричинило різке падіння курсу гривні по відношенню до основних іноземних валют.

У представленій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Компанії станом на кінець звітних періодів по відношенню до долара США та СПЗ:

	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2017 р.
Монетарні фінансові активи	621 403	1 050 547
Монетарні фінансові зобов'язання	(427 856)	(610 916)
Чиста балансова позиція	193 547	439 631

Зміцнення або послаблення СПЗ та долара США на 20% по відношенню до гривні призвело б до збільшення або зменшення чистого фінансового результату Компанії на 31 742 тисячі гривень, відповідно (на 31 грудня 2017 року - на 72 099 тисяч гривень).

Обґрунтовано можливі зміни курсів обміну інших валют не мали б суттєвого впливу на фінансові результати Компанії.

30 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ризик процентної ставки. Процентний ризик Компанії виникає у зв'язку з її банківськими позиковими коштами. Компанія не наражається на ризик грошових потоків процентної ставки, оскільки вона не має позикових коштів зі змінною процентною ставкою. Позикові кошти, залучені під фіксовану ставку, наражають Компанію на ризик справедливої вартості процентної ставки. Компанія не здійснює активного управління своїм процентним ризиком, оскільки він вважається незначним.

Інформацію про строки погашення та ефективні процентні ставки позикових коштів наведено у Примітці 15. Процентна ставка за інструментами з плаваючою ставкою переглядається при настанні строку погашення.

Обґрунтовано можливі зміни ринкових процентних ставок не мали б суттєвого впливу на фінансові результати Компанії.

Ціновий ризик. Компанія не наражається на ціновий ризик, який мав би вплив на її фінансову звітність, оскільки вона не має значних інвестицій у цінні папери та фінансові інструменти, які могли б зазнавати впливу цього ризику.

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями.

Обачність при управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів та інших ліквідних фінансових інструментів для виконання наявних зобов'язань при настанні їх строку. Управління ліквідністю у Компанії наразі здійснюється шляхом контролю дебіторської та кредиторської заборгованості, а також видатків на програми трансформації бізнесу, що потребують капітальних витрат.

Нижче в таблиці показані зобов'язання Компанії за зазначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами.

Далі подано аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2018 року:

	До 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років
Зобов'язання			
Інші поточні зобов'язання	1 767 598	-	-
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	541 590	-	-
Позикові кошти	-	112 627	-
Фінансова оренда	27 788	60 128	83 174
Всього майбутніх платежів, у тому числі виплат основної суми та процентів	2 336 976	172 755	83 174

Далі подано аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2017 року:

	До 3 місяців	Від 3 місяців до 1 року	Від 1 до 5 років
Зобов'язання			
Інші поточні зобов'язання	3 047 647	-	-
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	496 625	-	-
Позикові кошти	319 178	4 700	-
Фінансова оренда	13 121	36 316	30 738
Всього майбутніх платежів, у тому числі виплат основної суми та процентів	3 876 571	41 016	30 738

31 Управління ризиком капіталу

Мета Компанії при управлінні капіталом полягає у забезпеченні її подальшого функціонування як безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток акціонерам та вигоди іншим зацікавленим сторонам. Наразі Компанія не має офіційної політики управління капіталом.

32 Облікова політика, що застосовувалася до 1 січня 2018 року

Нижче описані положення облікової політики, що застосовуються до порівняльного періоду, який закінчився 31 грудня 2017 року, до яких були внесені зміни відповідно до МСФЗ 9 та МСФЗ 15:

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість спочатку визнаються за справедливою вартістю, а в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки за вирахуванням резерву під знецінення. Резерв під знецінення дебіторської заборгованості створюється у тому випадку, коли існує об'єктивне свідчення того, що Компанія не зможе отримати всю суму заборгованості відповідно до її первинних або переглянутих умов. Суттєві фінансові труднощі дебітора, ймовірність того, що до дебітора будуть застосовані процедури банкрутства або фінансової реорганізації, а також непогашення або недотримання строків погашення дебіторської заборгованості свідчать про те, що дебіторська заборгованість за основною діяльністю є знеціненою.

Сума резерву являє собою різницю між балансовою вартістю активу та поточною вартістю оціночних майбутніх грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою. Балансова вартість активу зменшується за рахунок відповідного резерву, а сума збитку визнається у прибутку чи збитку у складі інших операційних витрат. Якщо дебіторська заборгованість за основною діяльністю є такою, що не може бути повернута, вона списується за рахунок резерву під дебіторську заборгованість за основною діяльністю. Повернення раніше списаних сум кредитується у складі прибутку чи збитку за рахунок іншого операційного доходу.

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість, умови яких переглянуті, оцінюються за амортизованою вартістю на основі нової структури переглянутих грошових потоків. Відповідні прибутки або збитки визнаються у складі прибутку чи збитку на дату перегляду умов та в подальшому амортизуються за методом ефективної процентної ставки. Якщо умови дебіторської заборгованості переглядаються або змінюються іншим чином внаслідок фінансових труднощів позичальника або емітента, збиток від знецінення оцінюється з використанням початкової ефективної процентної ставки до зміни умов.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, депозити до запитання в банках та інші короткострокові високоліквідні інвестиції, первісний термін яких не перевищує трьох місяців. Грошові кошти, використання яких обмежене, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Класифікація фінансових зобов'язань. Компанія класифікує свої фінансові зобов'язання як інші фінансові зобов'язання. Фінансові зобов'язання Компанії обліковуються за амортизованою вартістю.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Будь-яка різниця між сумою надходжень, за вирахуванням витрат на проведення операції, та вартістю погашення визнається у складі прибутку чи збитку протягом періоду, на який були залучені позикові кошти, з використанням методу ефективної процентної ставки. Позикові кошти відображаються у складі поточних зобов'язань, крім випадків, коли у Компанії є безумовне право відстрочити розрахунок за зобов'язанням, принаймні, на 12 місяців після дати балансу.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість визнаються, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою. Кредиторська заборгованість відноситься до категорії поточних зобов'язань, якщо оплата підлягає здійсненню до одного року (або протягом нормального операційного циклу бізнесу, якщо він довше). Якщо ні, вона обліковується як довгострокові зобов'язання. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю спочатку визнається за справедливою вартістю, а в подальшому обліковується за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість обчислюється з урахуванням витрат на проведення операції, а також всіх премій та дисконтів при розрахунку.

32 Облікова політика, що застосовувалася до 1 січня 2018 року (продовження)

Доходи. Доходи, визнані у звіті про фінансові результати, показані за вирахуванням податку на додану вартість і включають доходи, які переважно пов'язані з наданням наступних послуг:

- а) пересилання посилок та листів (у тому числі міжнародних);
- б) виплати і доставки пенсій та інших соціальних виплат;
- с) здійснення платежів та грошових переказів;
- д) оформлення за передплатою та доставка періодичних друкованих видань; і
- е) торгівля товарами та надання інших послуг.

Доходи надходять відповідно до укладених з клієнтами договорів і визнаються після завершення доставки відправлень. Доходи від передбачених за договорами послуг, які ще не надані станом на дату балансу, відносяться у категорію доходів майбутніх періодів.

Доходи від прямих продажів товарів або надання послуг визнаються у разі, якщо послуги надані, товари доставлені і суму доходу, який отримає Компанія, можливо достовірно оцінити. Сума доходу вважається такою, що не підлягає достовірній оцінці, до тих пір, доки не будуть врегульовані всі умовні зобов'язання, пов'язані з продажем. У випадку отримання платежів за послугу, яку буде надано протягом визначеного періоду часу, отримані платежів визнаються у складів доходів майбутніх періодів та відносяться на прибуток чи збиток протягом періоду надання послуги.

Доходи, зумовлені пересиланнями за нормами Всесвітньої поштової конвенції, визнаються після завершення доставки відповідних відправлень. У випадку продажу товарів за агентськими угодами, комісійний дохід визнається як дебіторська заборгованість у момент продажу, а відповідні валові грошові надходження визнаються як зобов'язання перед постачальником.

Доходи, пов'язані з наданням послуг штемпелювання і франкування населенню, підприємствам роздрібною торгівлі та комерційним організаціям, визнаються у момент здійснення продажу за номінальною вартістю поштової марки із поштовим штемпелем, скоригованою для відображення вартості послуги оплаченої, але не використаної клієнтом. Докладна інформація про це коригування "доходів майбутніх періодів" надається у наведеному далі розділі "Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики".

Фінансові доходи та витрати. Фінансові доходи та витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, процентний дохід від інвестованих коштів та прибутки і збитки від курсової різниці за депозитами та позиковими коштами. Всі процентні та інші витрати за позиковими коштами відносяться на витрати із використанням методу ефективної процентної ставки. Процентний дохід визнається тією мірою, якою він нараховується, з урахуванням ефективної доходності активу.

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань із подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (i) у ході звичайного ведення бізнесу, (ii) у випадку дефолту та (iii) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

33 Події після звітної дати

3 жовтня 2019 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про оренду державного та комунального майна» (був зареєстрований як законопроект за № 1055-1) (далі – «Закон № 1055-1»). Станом на дату затвердження цієї фінансової звітності даний Закон № 1055-1 ще не набув чинності.

Законом № 1055-1 визначено ключові етапи процедури передачі в оренду державного та комунального майна, що забезпечуватимуть прозорість, конкурентність та максимальну економічну вигоду місцевим органам влади від надання свого майна в оренду. Зокрема передбачено проведення аукціону на право оренди майна або передачу об'єкта в оренду без проведення аукціону (за певних обставин), укладання та публікація в електронній торговій системі договору оренди.

Наразі, Компанія орендує понад 6,7 тисяч об'єктів нерухомості, що є об'єктами державного та комунального майна, з них понад 4 тисяч об'єктів Компанія орендує за пільговою вартістю.

Керівництво вважає, що впровадження норм Закону № 1055-1 матиме такі наслідки для фінансової звітності Компанії у наступних звітних періодах:

- зростання витрат Компанії у зв'язку з участю в аукціоні на право оренди;
- зростання кількості договорів, по яким відповідно до встановлених критеріїв мають визнаватися активи у формі права користування та зобов'язання по оренді згідно з МСФЗ 16 «Оренда».

20 жовтня 2019 року набув чинності Закон України № 145-ІХ від 2 жовтня 2019 року «Про визнання таким, що втратив силу, закону «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» (далі – «Закон № 145-ІХ»), яким Компанію виключено з цього переліку. Закон № 145-ІХ також виключає Компанію зі статті 4 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна», в якій зазначено перелік об'єктів, які не можна приватизувати.

Менеджмент вважає, що в майбутньому це сприятиме залученню інвестицій та інших форм фінансування діяльності, зокрема й шляхом відчуження майна, що не використовується у господарській діяльності та включене у фінансовій звітності до складу основних засобів. Це дозволить спрямувати додатковий ресурс на розвиток інфраструктури відділень, збільшення регіональної присутності та підвищення якості надання послуг.

У грудні 2019 року Урядом України було прийнято рішення про підвищення тарифів на доставку пенсій з 1 січня 2020 року.

Інших суттєвих подій, які вимагали б внесення коригувань або розкриття інформації у фінансовій звітності Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року не виявлено.

Затверджено до випуску та підписано:

І. Смілянський

Генеральний директор

М.Палій

Заступник
директора з
питань генерального
з фінансових

Н. Сердюк

Головний бухгалтер